EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2013 07 18
COM(2013) 539 final

2013/0260 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Pasaulio sveikatos organizacijos tabako kontrolės pagrindų konvencijos Protokolo dėl neteisėtos prekybos tabako gaminiais panaikinimo pasirašymo Europos Sąjungos vardu atsižvelgiant į Protokolo nuostatas, kurioms taikoma Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo trečiosios dalies V antraštinė dalis

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Pasaulio sveikatos asamblėja 2003 m. priėmė Tabako kontrolės pagrindų konvenciją (TKPK), kuria siekiama visame pasaulyje iš esmės sumažinti su tabako naudojimu susijusių mirčių ir ligų. Iki šiol TKPK yra ratifikavusios 176 šalys. TKPK ES vardu sudaryta 2004 m. birželio 2 d. Tarybos sprendimu 2004/513/EB[1].

TKPK 15 straipsnyje pripažįstama, kad neteisėtos prekybos tabako gaminiais, įskaitant kontrabandą, neteisėtą gamybą ir klastotes, panaikinimas yra esminė tabako kontrolės sudedamoji dalis, ir šalys įpareigojamos patvirtinti ir įgyvendinti veiksmingas priemones neteisėtai prekybai panaikinti. TKPK 33 straipsnyje numatyta galimybė šalių konferencijoje priimti šios konvencijos protokolus. Remiantis šiais straipsniais, TKPK šalių konferencijos antrojoje sesijoje, įvykusioje 2007 m. birželio–liepos mėn., nuspręsta įkurti Tarpvyriausybinę derybų instituciją, kuri derėtųsi dėl Protokolo dėl neteisėtos prekybos tabako gaminiais panaikinimo projekto (toliau – Protokolas).

Taryba 2007 m. gruodžio 20 d. sprendimu įgaliojo Komisiją ES vardu derėtis dėl Protokolo. Šiuo sprendimu buvo iš dalies pakeisti su Protokolu susiję derybų nurodymai dėl TKPK. Nurodymus dėl TKPK Taryba patvirtino 1999 m. spalio 22 d., o 2001 m. balandžio 21 d. – papildė. Po penktosios sesijos Tarpvyriausybinė derybų institucija nusprendė rekomenduoti penktojoje TKPK šalių konferencijoje apsvarstyti Protokolo projektą; projektui buvo pritarta. Taigi 2012 m. lapkričio 12 d. penktojoje šalių konferencijoje, įvykusioje Seule (Korėjos Respublika), Protokolas buvo priimtas.

Pagal Protokolo 43 straipsnį jis teikiamas TKPK šalims pasirašyti iki 2014 m. sausio 9 d. Niujorke. ES turėtų nedelsdama pasirašyti Protokolą.

Protokolą sudaro esminės nuostatos dėl tabako gaminių tiekimo grandinės ir šiems gaminiams gaminti skirtos įrangos kontrolės (III dalis. Tiekimo grandinės kontrolė). Jame reikalaujama nustatyti licencijavimo, lygiaverčio patvirtinimo arba kontrolės sistemą, kurią kompetentinga institucija taikytų visiems fiziniams arba juridiniams asmenims, užsiimantiems tabako gaminių ir jų gamybos įrangos gamyba, importu ir eksportu (6 straipsnis. Licencijavimas). Be to, Protokole reikalaujama, kad visi tabako, tabako gaminių ir gamybos įrangos tiekimo grandinėje dalyvaujantys fiziniai ir juridiniai asmenys vykdytų deramus savo klientų patikrinimus (7 straipsnis. Derami patikrinimai). Jame numatyta per penkerius metus nuo Protokolo įsigaliojimo sukurti pasaulinę stebėjimo ir sekimo sistemą, kurią sudarytų šalių kontroliuojamos nacionalinės stebėjimo ir sekimo sistemos, susijusios su visais jų teritorijoje gaminamais arba į ją importuojamais tabako gaminiais (8 straipsnis. Stebėjimas ir sekimas).

Šie straipsniai papildomi nuostatomis dėl dokumentų saugojimo, saugumo ir prevencinių priemonių (įskaitant prevencines pinigų plovimo priemones), ir pranešimų apie įtartinus sandorius (9 ir 10 straipsniai). Kitomis nuostatomis reglamentuojama pardavimo internetu, telekomunikacijų arba bet kuriomis kitomis plėtojamomis technologijomis tvarka (11 straipsnis), neapmuitintų tabako gaminių pardavimas ir pareiga įgyvendinti veiksmingas tabako ir tabako gaminių kontrolės priemones laisvosiose zonose, įskaitant nuostatas dėl tabako gaminių nemaišymo su ne tabako gaminiais išvežant juos iš laisvosios zonos (12 straipsnis).

Protokolo IV dalyje apibrėžiama veikla, kuri pagal šalių teisės aktus turi būti pripažįstama neteisėta (14 straipsnis), ir šalys įpareigojamos užtikrinti, kad būtų nustatyta fizinių ir

[1] OL L 312, 2004 6 15, p. 8.

juridinių asmenų atsakomybė už tokią neteisėtą veiklą, įskaitant nusikalstamas veikas (15 ir 16 straipsniai). Kitose nuostatose aptariami konfiskavimo mokesčiai (17 straipsnis), konfiskuoto tabako tvarkymas (18 straipsnis) ir specialūs tyrimo metodai (19 straipsnis). Protokolo V dalyje pateikiamos nuostatos, susijusios su šalių keitimusi svarbia informacija (20–22 straipsniai), bendradarbiavimu ir savitarpio pagalba (administracine ir teisine pagalba baudžiamosiose bylose – 23, 24 ir 27–29 straipsniai), jurisdikcija (26 straipsnis) ir ekstradicija (30 ir 31 straipsniai).

2. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS REZULTATAI

Derybos su valstybėmis narėmis buvo koordinuojamos Tarybos muitų sąjungos darbo grupėje ir vietos koordinavimo susitikimuose per Tarpvyriausybinės derybų institucijos ir ne sesijų metu dirbusių darbo grupių sesijas.

Europos Parlamentas buvo informuotas apie derybų rezultatus.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

Protokolą sudaro kompleksinių priemonių ir taisyklių rinkinys. Pagrindinis Protokolo tikslas – kovojant su visų rūšių neteisėta tabako gaminių ir gamybos įrangos prekyba, padėti užtikrinti bendrą tabako kontrolę. Šio tikslo siekiama įgyvendinant keletą priemonių, kurios yra vienodai svarbios ir papildo viena kitą, rinkinių. Šios priemonės priklauso skirtingoms ES veiklos sritims, kurias būtų galima suskirstyti taip:

a) tabako gaminių gamyba, pristatymas ir pardavimas,

b) suderintas apmokestinimas ir susijusios taisyklės,

c) muitinės kontrolė ir bendradarbiavimas, įskaitant administracinę savitarpio pagalbą sprendžiant su muitais susijusius klausimus,

d) nusikalstamų veikų apibrėžčių suderinimas, teisminis bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose ir policijos bendradarbiavimas.

Atskiros nuostatos paprastai patenka į vieno arba tam tikrais atvejais – į keleto pirmiau išvardytų punktų taikymo sritį. Todėl ES priklauso išorės kompetencija spręsti šiuos klausimus. Kai kuriais atvejais pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 3 straipsnį ši kompetencija yra išimtinė.

Dėl a punkto pažymėtina, kad Protokole numatytos nuostatos, susijusios su stebėjimu ir sekimu ir pardavimu internetu, telekomunikacijų ir kitomis plėtojamomis technologijomis, kurioms taikomi pagal SESV 114 straipsnį priimti ES teisės aktai.

Dėl b punkto pažymėtina, kad Protokole numatytos nuostatos, susijusios su netiesioginiu apmokestinimu, visų pirma licencijavimu, dokumentų saugojimu, neapmuitintų gaminių pardavimu ir administraciniu bendradarbiavimu, kurioms taikomi pagal SESV 113 straipsnį priimti ES teisės aktai.

Dėl c punkto pažymėtina, kad Protokole numatytos nuostatos, susijusios su tarptautiniam tabako gaminių ir gamybos įrangos tranzitui arba perkrovimui taikytinomis kontrolės ir patikrinimo priemonėmis ir tarptautiniu bendradarbiavimu, įskaitant administracinę savitarpio pagalbą, kurioms taikomi pagal SESV 33 ir 207 straipsnius priimti galiojantys ES teisės aktai.

Protokole taip pat numatytos nuostatos dėl neteisėtos veiklos, kurią šalys gali pripažinti nusikalstama veika arba ne, apibrėžties. Nenusikalstamos veikos priklauso a–c punktuose aprašytoms ES veiklos sritims.

Pirmiau išvardyti klausimai aptariami SESV ketvirtosios dalies II ir VII antraštinėse dalyse ir penktosios dalies II antraštinėje dalyje. Todėl dėl tų Protokolo nuostatų, kurios nepatenka į SESV trečiosios dalies V antraštinės dalies taikymo sritį, Protokolas Sąjungos vardu turėtų būti pasirašomas priimant atskirą Tarybos sprendimą, kurio pagrindas yra atskiras pasiūlymas.

Dėl d punkto pažymėtina, kad Protokole numatytos nuostatos, susijusios su nusikalstamų veikų apibrėžčių suderinimu, teisėsaugos institucijų bendradarbiavimu ir teisminiu bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose (atitinkamai SESV trečiosios dalies V antraštinės dalies 4 ir 5 skyriai), kurioms taikomi galiojantys ES teisės aktai. SESV trečiosios dalies V antraštinėje dalyje nustatytas specialus režimas, nes Danija, Jungtinė Karalystė ir Airija nedalyvauja įgyvendinant šioje antraštinėje dalyje nustatytas priemones. Tačiau Jungtinė Karalystė ir Airija turi galimybę dalyvauti tvirtinant ir taikant priemones.

Protokole pateikiamos nuostatos dėl neteisėtos veiklos, kurią šalys gali pripažinti nusikalstama veika arba ne, apibrėžties, įskaitant fizinių ir juridinių asmenų atsakomybės nustatymą. Kalbant apie nusikalstamas veikas, ES šioje srityje turi kompetenciją pagal SESV 83 straipsnį. Į neteisėtos veiklos rūšių sąrašą taip pat įtrauktas iš neteisėtos veiklos, kuri pripažinta nusikalstama veika, gautų pajamų išplovimas. Pagal 2001 m. birželio 26 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2001/500/TVR[2] dėl pinigų plovimo, nusikaltimo priemonių ir nusikalstamu būdu įgytų pajamų nustatymo, paieškos, įšaldymo, areštavimo ir konfiskavimo valstybės narės užtikrina, kad už tam tikrus su pinigų plovimu susijusius nusikaltimus būtų nustatytos baudžiamosios sankcijos.

Protokole pateikiamos priemonės, susijusios su teisminiu bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose (savitarpio teisinė pagalba ir ekstradicija). ES kompetencijos pagrindas šioje srityje – SESV 82 straipsnio 1 dalis. Pagal 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2002/584/TVR[3] dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos valstybės narės gali išduoti arešto orderį dėl tam tikrų sprendime apibrėžtų nusikaltimų, pvz., sukčiavimo ir dalyvavimo nusikalstamo susivienijimo veikloje, jei tenkinamos tam tikros sąlygos. 2003 m. liepos 22 d. Tarybos pamatiniame sprendime 2003/577/TVR dėl turto arba įrodymų arešto aktų vykdymo Europos Sąjungoje[4] nustatytos taisyklės, kuriomis vadovaudamosi valstybės narės savo teritorijoje pripažins ir vykdys kitos valstybės narės teisminės institucijos nagrinėjant baudžiamąją bylą priimtą arešto aktą, kuriuo siekiama apsaugoti įrodymus arba vėliau konfiskuoti turtą. 2006 m. spalio 6 d. Tarybos pamatiniame sprendime 2006/783/TVR dėl tarpusavio pripažinimo principo taikymo nutarimams konfiskuoti[5] nustatytos taisyklės, kuriomis vadovaudamosi valstybės narės savo teritorijoje pripažįsta ir vykdo kitų valstybių narių teismų, kompetentingų nagrinėti baudžiamąsias bylas, priimtus nutarimus konfiskuoti. Pagal Europos Sąjungos sutarties 34 straipsnį Tarybos patvirtinta Konvencija dėl Europos Sąjungos valstybių narių savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose[6] papildo ir palengvina jau galiojančių šios konvencijos 1 straipsnyje aprašytų priemonių taikymą. Savitarpio pagalba gali būti teikiama administracinių institucijų iškeltose bylose dėl veikų, už kurias pagal prašančiosios ir (arba) prašomosios valstybės narės nacionalinę teisę yra baudžiama, arba dėl teisės taisyklių pažeidimų, kai remiantis priimtu sprendimu byla gali būti iškelta teisme, turinčiame jurisdikciją nagrinėti konkrečias baudžiamąsias bylas. Savitarpio pagalba taip pat gali būti teikiama baudžiamosiose bylose ir

---

2 OL L 172, 2001 5 7, p. 1.

3 OL L 190, 2002 7 18, p. 1.

4 OL L 196, 2003 8 2, p. 45.

5 OL L 328, 2006 11 2, p. 59.

6 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos aktas, pagal Europos Sąjungos sutarties 34 straipsnį patvirtinantis Konvenciją dėl Europos Sąjungos valstybių narių savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose, OL C 197, 2000 7 12, p. 1.

bylose, susijusiose su nusikaltimais arba pažeidimais, už kuriuos juridinis asmuo prašančiojoje valstybėje narėje gali būti traukiamas atsakomybėn.

Protokole numatytos priemonės dėl policijos ir muitinių bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose, kuris ES kompetencijai priklauso pagal SESV 87 straipsnio 2 dalį. 2009 m. lapkričio 30 d. Tarybos sprendimas 2009/917/TVR[7] dėl informacinių technologijų naudojimo muitinės tikslais yra Muitinės informacinės sistemos, skirtos padėti valstybėms narėms užkirsti kelią sunkiems nacionalinių įstatymų pažeidimams, juos tirti ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą, teisinis pagrindas. Pagal 1997 m. gruodžio 18 d. Tarybos aktą 98/C 24/01, kuriuo, vadovaujantis Europos Sąjungos sutarties K.3 straipsniu, sudaroma Konvencija dėl muitinės administracijų tarpusavio pagalbos ir bendradarbiavimo[8], valstybių narių muitinės administracijos teikia viena kitai savitarpio pagalbą ir bendradarbiauja tarpusavyje, siekdamos užkirsti kelią nacionalinių muitinės nuostatų pažeidimams ir juos nustatyti, vykdyti baudžiamąjį persekiojimą ir nubausti subjektus, atsakingus už Bendrijos ir nacionalinių muitinės nuostatų pažeidimus. Tarpvalstybinis bendradarbiavimas pagal Konvenciją dėl pažeidimų prevencijos, tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo leidžiamas tuo atveju, kai vykdoma neteisėta komercinio pobūdžio veikla, susijusi su apmokestinamų prekių vežimu per sienas turint tikslą išvengti mokesčių arba neteisėtai gauti valstybinių išmokų už importuojamas ar eksportuojamas prekes, kai veiklos mastas ir dėl jos kylanti mokesčių ar subsidijų praradimo rizika yra tokie, kad gali turėti didelį finansinį poveikį Europos Bendrijų ar valstybių narių biudžetui (19 straipsnis).

2006 m. gruodžio 18 d. Tarybos pamatiniame sprendime 2006/960/TVR[9] dėl keitimosi informacija ir žvalgybos informacija tarp Europos Sąjungos valstybių narių teisėsaugos institucijų supaprastinimo (Švedijos iniciatyva) nustatytos taisyklės, kuriomis vadovaudamosi valstybių narių teisėsaugos institucijos, siekdamos atlikti nusikaltimų tyrimus arba kriminalinės žvalgybos operacijas, gali veiksmingai ir operatyviai keistis turima informacija ir kriminalinės žvalgybos informacija.

Todėl, remiantis SESV trečiosios dalies V antraštine dalimi, ES įgaliojimų pasirašyti Protokolą teisinį pagrindą sudaro 82 straipsnio 1 dalis, 83 straipsnis ir 87 straipsnio 2 dalis.

---

7 OL L 323, 2009 7 10, p. 20.
8 OL C 24, 1998 1 23, p. 1.
9 OL L 386, 2006 12 29, p. 89.

2013/0260 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Pasaulio sveikatos organizacijos tabako kontrolės pagrindų konvencijos Protokolo dėl neteisėtos prekybos tabako gaminiais panaikinimo pasirašymo Europos Sąjungos vardu atsižvelgiant į Protokolo nuostatas, kurioms taikoma Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo trečiosios dalies V antraštinė dalis

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 82 straipsnio 1 dalį, 83 straipsnį ir 87 straipsnio 2 dalį kartu su 218 straipsnio 5 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Taryba 1999 m. spalio 22 d. įgaliojo Komisiją Pasaulio sveikatos organizacijoje (PSO) derėtis dėl Tabako kontrolės pagrindų konvencijos (TKPK) ir susijusių protokolų. Šiuos įgaliojimus Taryba iš dalies pakeitė 2001 m. balandžio 21 d., o atsižvelgdama į Protokolą dėl neteisėtos prekybos tabako gaminiais panaikinimo (toliau – Protokolas), 2007 m. gruodžio 20 d. įgaliojimus iš dalies pakeitė. Komisija derėjosi vadovaudamasi Tarybos patvirtintais derybų nurodymais ir 2012 m. lapkričio 12 d. penktojoje PPO TKPK šalių konferencijoje, įvykusioje Seule (Korėjos Respublika), sėkmingai jas užbaigė priimdama Protokolą;

(2) sudaryta TKPK Bendrijos vardu buvo patvirtinta 2004 m. birželio 2 d. Tarybos sprendimu 2004/513/EB dėl PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos sudarymo[10] ir šis patvirtinimas yra būtina sąlyga, kad Europos Sąjunga taptų Protokolo šalimi;

(3) Protokolu svariai prisidedama prie tarptautinių pastangų panaikinti visų rūšių neteisėtą prekybą tabako gaminiais, o tai yra esminė sudedamoji tabako kontrolės dalis;

(4) [vadovaudamasi prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridedamo Protokolo (Nr. 21) dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 1, 2, 3 ir 4 straipsniais, Jungtinė Karalystė pranešė pageidaujanti dalyvauti priimant ir taikant šį sprendimą] ARBA [nepažeisdama prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridedamo Protokolo (Nr. 21) dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 4 straipsnio, Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šį sprendimą, jis nėra jai privalomas ar taikomas;]

(5) [vadovaudamasi prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridedamo Protokolo (Nr. 21) dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 1, 2, 3 ir 4 straipsniais, Airija pranešė pageidaujanti dalyvauti priimant ir taikant šį sprendimą] ARBA [nepažeisdama prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridedamo Protokolo (Nr. 21) dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir

[10] OL L 312, 2004 6 15, p. 8.

teisingumo erdvės 4 straipsnio, Airija nedalyvauja priimant šį sprendimą, jis nėra jai privalomas ar taikomas;]

(6) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridedamo Protokolo (Nr. 22) dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius, Danija nedalyvauja priimant šį sprendimą, jis nėra jai privalomas ar taikomas;

(7) atsižvelgiant į Protokolo nuostatas, kurioms taikoma Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo trečiosios dalies V antraštinė dalis, jis turėtų būti pasirašomas Europos Sąjungos vardu;

(8) atsižvelgiant į Protokolo nuostatas, kurioms netaikoma Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo trečiosios dalies V antraštinė dalis, Europos Sąjungos vardu jis turėtų būti pasirašomas Tarybai dėl to priimant atskirą sprendimą,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Šiuo sprendimu patvirtinami įgaliojimai Europos Sąjungos vardu pasirašyti PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos Protokolą dėl neteisėtos prekybos tabako gaminiais panaikinimo, su sąlyga, kad jis bus sudarytas.

Pasirašomo Protokolo tekstas pridedamas prie šio sprendimo.

2 straipsnis

Šis sprendimas taikomas atsižvelgiant į Protokolo nuostatas, kurioms taikoma Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo trečiosios dalies V antraštinė dalis.

3 straipsnis

Tarybos generalinis sekretoriatas parengia įgaliojamuosius raštus, kuriais Protokolo derybininko nurodytam asmeniui suteikiami įgaliojimai pasirašyti Protokolą, su sąlyga, kad jis bus sudarytas.

4 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas

Priedas

PROTOKOLAS DĖL NETEISĖTOS PREKYBOS TABAKO GAMINIAIS PANAIKINIMO

Preambulė

Šio Protokolo Šalys,

atsižvelgdamos į tai, kad 2003 m. gegužės 21 d. penkiasdešimt šeštojoje Pasaulio sveikatos asamblėjoje bendru sutarimu priimta PSO tabako kontrolės pagrindų konvencija, kuri įsigaliojo 2005 m. vasario 27 d.;

pripažindamos, kad PSO tabako kontrolės pagrindų konvencija yra viena greičiausiai ratifikuotų Jungtinių Tautų sutarčių ir ji yra pagrindinė priemonė Pasaulio sveikatos organizacijos tikslams pasiekti;

prisimindamos Pasaulio sveikatos organizacijos įstatų preambulę, kurioje nurodyta, kad naudotis paties aukščiausio pasiekiamo lygio sveikatos apsauga yra pagrindinė kiekvieno žmogaus teisė nepriklausomai nuo rasės, religijos, politinių įsitikinimų, ekonominės ar socialinės padėties;

taip pat pasiryžusios suteikti pirmenybę žmonių teisei į visuomenės sveikatos apsaugą;

ypač susirūpinusios dėl to, kad neteisėta prekyba tabako gaminiais padeda plisti tabako epidemijai, kuri yra pasaulinė sunkių padarinių visuomenės sveikatai turinti problema, dėl to ją būtina spręsti imantis veiksmingų, tinkamų ir visapusiškų nacionalinių ir tarptautinių priemonių;

toliau pripažindamos, kad dėl neteisėtos prekybos tabako gaminiais pažeidžiamos kainų ir mokestinės priemonės, sukurtos siekiant griežtinti tabako kontrolę, taip pat padidinama galimybė įsigyti tabako gaminių už prieinamą kainą;

rimtai susirūpinusios dėl neigiamų padarinių visuomenės sveikatai ir gerovei, visų pirma jaunimui, neturtingiems asmenims ir kitoms pažeidžiamoms grupėms, kurie atsiranda susidarius palankioms sąlygoms įsigyti neteisėtų tabako gaminių už prieinamą kainą;

rimtai susirūpinusios dėl neproporcingų ekonominių ir socialinių neteisėtos prekybos tabako gaminiais padarinių besivystančioms ir pereinamosios ekonomikos šalims;

suprasdamos poreikį stiprinti mokslinius, techninius ir institucinius gebėjimus planuoti ir įgyvendinti tinkamas nacionalines, regionines ir tarptautines priemones, padedančias panaikinti visų rūšių neteisėtą prekybą tabako gaminiais;

pripažindamos, kad prieiga prie išteklių ir susijusių technologijų yra labai svarbi siekiant didinti Šalių, visų pirma besivystančių ir pereinamosios ekonomikos šalių, gebėjimus panaikinti visų rūšių neteisėtą prekybą tabako gaminiais;

taip pat pripažindamos, kad nors laisvosios zonos sukurtos siekiant palengvinti teisėtą prekybą, jos taip pat naudojamos neteisėtai prekybai tabako gaminiais pasauliniu mastu palengvinti atsižvelgiant tiek į neteisėtą kontrabandinių tabako gaminių tranzitą, tiek į neteisėtą tabako gaminių gamybą;

taip pat pripažindamos, kad neteisėta prekyba tabako gaminiais yra pažeidžiami ekonominiai Šalių interesai ir ji turi neigiamą poveikį Šalių stabilumui ir saugumui;

taip pat suprasdamos, kad iš neteisėtos prekybos tabako gaminiais gaunamas finansinis pelnas, kuris naudojamas tarptautinei nusikalstamai veiklai, trukdančiai vyriausybėms siekti

savo tikslų, finansuoti;

pripažindamos, kad neteisėta prekyba tabako gaminiais yra pažeidžiami sveikatos apsaugos tikslai, sudaroma papildomų kliūčių sveikatos apsaugos sistemoms funkcionuoti ir padaroma ekonominių nuostolių, dėl kurių į Šalių biudžetus surenkama mažiau pajamų;

atsižvelgdamos į PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos 5 straipsnio 3 dalį, kurioje Šalys sutaria, kad, nustatydamos ir įgyvendinamos su tabako kontrole susijusias savo visuomenės sveikatos politikos kryptis, Šalys pagal savo nacionalinę teisę stengiasi apsaugoti jas nuo komercinių ir kitų tabako pramonės interesų;

pabrėždamos poreikį būti įspėtoms apie bet kokias tabako pramonės įmonių pastangas kenkti kovos su neteisėta prekyba tabako gaminiais strategijoms arba jas silpninti ir poreikį būti informuotoms apie tabako pramonės įmonių veiklą, kuria daromas neigiamas poveikis kovos su neteisėta prekyba tabako gaminiais strategijoms;

atsižvelgdamos į PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos 6 straipsnio 2 dalį, kurioje Šalys raginamos atitinkamai drausti arba riboti neapmokestinamų ir neapmuitinamų tabako gaminių pardavimą tarptautiniams keliautojams ir (arba) drausti tokiems keliautojams įvežti minėtus gaminius ir (arba) tokį įvežimą riboti;

be to, pripažindamos, kad tarptautinio tranzito ir perkrovimo srityse klesti neteisėta prekyba tabaku ir tabako gaminiais;

atsižvelgdamos į tai, kad, siekiant veiksmingai užkirsti kelią neteisėtai prekybai tabako gaminiais ir su ja kovoti, reikia imtis visapusiškų tarptautinio lygmens priemonių ir glaudžiai bendradarbiauti visose srityse, susijusiose su neteisėta prekyba, įskaitant, kai tinkama, neteisėtą prekybą tabaku, tabako gaminiais ir gamybos įranga;

prisimindamos ir pabrėždamos kitų susijusių tarptautinių susitarimų, kaip antai Jungtinių Tautų konvencijos prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą, Jungtinių Tautų konvencijos prieš korupciją ir Jungtinių Tautų konvencijos dėl kovos su neteisėta narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų apyvarta, svarbą ir šių konvencijų Šalių pareigą, kai tinkama, minėtų konvencijų susijusias nuostatas taikyti neteisėtai prekybai tabaku, tabako gaminiais ir gamybos įranga ir *ragindamos* tas Šalis, kurios dar netapo šių susitarimų Šalimis, apsvarstyti galimybę tai padaryti;

pripažindamos poreikį stiprinti PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos sekretoriato, Jungtinių Tautų Narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo prevencijos biuro, Pasaulio muitinių organizacijos ir, kai tinkama, kitų institucijų bendradarbiavimą;

prisimindamos PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos 15 straipsnį, kuriame Šalys, *inter alia*, pripažįsta, kad visų rūšių neteisėtos prekybos tabako gaminiais, įskaitant kontrabandą ir neteisėtą gamybą, panaikinimas yra esminė tabako kontrolės sudedamoji dalis;

atsižvelgdamos į tai, kad šiuo Protokolu nėra siekiama spręsti su intelektinės nuosavybės teisėmis susijusių klausimų; ir

įsitikinusios, kad, papildžius PSO tabako kontrolės pagrindų konvenciją išsamiu Protokolu, bus sukurtos efektyvios ir veiksmingos kovos su neteisėta prekyba tabako gaminiais ir tokios prekybos sukeliamais sunkiais padariniais priemonės,

susitarė:

I DALIS. ĮŽANGA

1 straipsnis

Vartojam terminai

1. Tarpininkavimas – atstovavimas kitiems subjektams už mokestį arba komisinį atlygį, pvz., derantis dėl sutarčių, pirkimo arba pardavimo.

2. Cigaretė – rūkyti skirtas susmulkinto tabako ritinėlis, suvyniotas į rūkomąjį popierių. Šiai kategorijai nepriklauso specifiniai regionų gaminiai, pvz., Indijoje rankomis susukamos cigaretės (angl. *bidis*), sukamosios cigaretės (angl. *ang hoon*) ar kiti panašūs tabako gaminiai, kuriuos galima suvynioti į rūkomąjį popierių arba lapus. 8 straipsnyje vartojamas terminas „cigaretė“ taip pat apima susmulkintą tabaką, naudojamą sukamajai cigaretei padaryti.

3. Konfiskavimas (kai taikytina, apima nusavinimą) – turto atėmimas visam laikui teismo arba kitos kompetentingos institucijos sprendimu.

4. Kontroliuojamas pristatymas – būdas, kuriuo sudaromos sąlygos neteisėtą arba įtartiną siuntą atgabenti į vienos arba kelių valstybių teritoriją, gabenti per šią teritoriją arba iš jos išgabenti, kai apie tokios siuntos gabenimą žino ir jį stebi atitinkamos (-ų) valstybės (-ių) kompetentingos institucijos ir taip siekiama ištirti nusikaltimą ir nustatyti asmenis, dalyvaujančius jį darant.

5. Laisvoji zona – Šalies teritorijos dalis, kurioje visos į ją patekusios prekės, kiek tai susiję su importo muitais ir mokesčiais, paprastai laikomos esančiomis už muitinės teritorijos ribų.

6. Neteisėta prekyba – bet kokia įstatymų draudžiama praktika ar veiksmai, susiję su gamyba, siuntimu, gavimu, turėjimu, platinimu, pardavimu ar pirkimu; taip pat praktika bei veiksmai, padedantys tokiai veiklai.

7. Licencija – leidimas, išduodamas kompetentingos institucijos pateikus jai nustatytos formos paraišką arba kitus dokumentus.

8. a) Gamybos įranga – tik tabako gaminių gamybai sukurti arba pritaikyti mechanizmai, kurie yra neatskiriama gamybos proceso dalis[11].

b) Bet kokia gamybos įrangos dalis – bet kokia aiškiai identifikuojama gamybos įrangos dalis, kuri yra būdinga tik tabako gaminių gamyboje naudojamai gamybos įrangai.

9. Šalis – šio Protokolo Šalis, išskyrus atvejus, kai pagal kontekstą šis terminas turi kitokią prasmę.

10. Asmens duomenys – bet kokia informacija, susijusi su fiziniu asmeniu, kurio tapatybė yra nustatyta arba gali būti nustatyta.

11. Regioninė ekonominės integracijos organizacija – organizacija, kurią sudaro kelios nepriklausomos valstybės ir kuriai jos narės yra perdavusios kompetenciją keletu klausimų, taip pat ir įgaliojimus priimti šiais klausimais jos valstybėms narėms privalomus sprendimus[12].

12. Tiekimo grandinė – grandinė, apimanti tabako gaminių bei gamybos įrangos gamybą ir tabako gaminių bei gamybos įrangos importą arba eksportą; šios sąvokos taikymo sritis Šalies sprendimu, kai tinkama, gali būti praplėsta toliau nurodytai (-oms) veiklos (-ų) sričiai (-ims):

a) mažmeninei prekybai tabako gaminiais;

---

[11] Šalys, kai taikytina, šiuo tikslu gali pateikti nuorodą į Pasaulio muitinių organizacijos suderintąją prekių aprašymo ir kodavimo sistemą.

[12] Nacionalinės arba vidaus, kai tinkama, bus lygiai taip pat suprantamos kaip regioninės ekonominės integracijos organizacijos.

b) tabako auginimui, išskyrus tradicinius smulkiuosius augintojus, ūkininkus ir gamintojus;

c) komerciniais tikslais vežamam tabako gaminių arba gamybos įrangos kiekiui ir

d) didmeninei prekybai tabaku bei tabako gaminiais arba gamybos įranga, tarpininkavimui ir jų sandėliavimui arba platinimui.

13. Tabako gaminiai – gaminiai, pagaminti iš tabako lapų žaliavos, taip pat gaminiai, į kurių sudėtį įeina ši žaliava, skirti rūkyti, čiulpti, kramtyti ar uostyti.

14. Stebėjimas ir sekimas – kompetentingų institucijų arba bet kurio kito jų įgalioto asmens atliekama gaminių tiekimo grandinėje kelio arba judėjimo sisteminė stebėsena ir atkūrimas, kaip nurodyta 8 straipsnyje.

2 straipsnis

Protokolo ir kitų susitarimų bei teisinių dokumentų ryšys

1. PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos protokolams taikomos nuostatos taikomos ir šiam Protokolui.

2. PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos 2 straipsnyje nurodytų rūšių susitarimus sudariusios Šalys per Konvencijos sekretoriatą perduoda tokius susitarimus Šalių susitikimui.

3. Šio Protokolo nuostatos neturi jokios įtakos kurios nors Šalies teisėms ir įsipareigojimams pagal bet kurią kitą galiojančią tos Šalies pasirašytą tarptautinę konvenciją, sutartį ar tarptautinį susitarimą, kurie, Šalies manymu, padeda geriau siekti su neteisėtos prekybos tabako gaminiais panaikinimu susijusių tikslų.

4. Šio Protokolo nuostatos neturi įtakos kitoms Šalių teisėms, įsipareigojimams ir pareigoms pagal tarptautinę teisę, įskaitant Jungtinių Tautų konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą.

3 straipsnis

Tikslas

Šiuo Protokolu siekiama panaikinti visų rūšių neteisėtą prekybą tabako gaminiais, kaip nustatyta PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos 15 straipsnyje.

II DALIS. BENDRIEJI ĮPAREIGOJIMAI

4 straipsnis

Bendrieji įpareigojimai

1. Be to, kas numatyta PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos 5 straipsnio nuostatose, Šalys taip pat:

a) tvirtina ir įgyvendina veiksmingas prekių, kurioms taikomas šis Protokolas, tiekimo grandinės kontrolės arba reguliavimo priemones siekdamos užkirsti kelią neteisėtai prekybai tokiomis prekėmis, atgrasyti nuo jos, nustatyti bei tirti tokios prekybos atvejus ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą, taip pat šiuo tikslu tarpusavyje bendradarbiauja;

b) pagal savo nacionalinę teisę imasi visų būtinų priemonių, padedančių didinti jų kompetentingų institucijų ir tarnybų, įskaitant muitines ir policiją, atsakingų už visų

rūšių neteisėtos prekybos prekėmis, kurioms taikomas šis Protokolas, prevenciją, atgrasymą nuo jos, tokios prekybos nustatymą ir tyrimą, baudžiamojo persekiojimo vykdymą ir panaikinimą, veiklos veiksmingumą;

c) tvirtina veiksmingas priemones, padedančias lengviau teikti arba gauti techninę pagalbą ir finansinę paramą, stiprinti gebėjimus ir tarptautinį bendradarbiavimą, kad pasiektų šiame Protokole nustatytus tikslus ir užtikrina, kad kompetentingos institucijos galėtų susipažinti su informacija ir saugiai ja keistis šiame Protokole numatytais atvejais;

d) laikydamosi atitinkamų savo nacionalinių teisinių ir administracinių sistemų, glaudžiai viena su kita bendradarbiauja, siekdamos didinti teisėsaugos institucijų veiksmų kovojant su pagal šio Protokolo 14 straipsnį nustatytas nusikalstamas veikas, įskaitant nusikaltimus, veiksmingumą;

e) siekdamos skatinti veiksmingai įgyvendinti šį Protokolą, bendradarbiauja ir, kai tinkama, palaiko ryšius su susijusiomis regioninėmis ir tarptautinėmis tarpvyriausybinėmis organizacijomis pagal šį Protokolą saugiai[13] keičiantis informacija ir

f) naudodamosi turimomis priemonėmis ir ištekliais, sukurdamos dvišalius ir daugiašalius finansavimo mechanizmus, bendradarbiauja, ieškodamos finansinių išteklių šiam Protokolui veiksmingai įgyvendinti.

2. Šalys, vykdydamos pagal šį Protokolą joms nustatytus įpareigojimus, užtikrina kuo didesnį skaidrumą visų galimų jų ryšių su tabako pramone atžvilgiu.

5 straipsnis

Asmens duomenų apsauga

Įgyvendindamos šį Protokolą, Šalys pagal nacionalinę teisę ir atsižvelgdamos į tarptautinius asmens duomenų apsaugos standartus užtikrina asmens duomenų apsaugą, kad ir kokia būtų asmenų tautybė arba gyvenamoji vieta.

III DALIS. TIEKIMO GRANDINĖS KONTROLĖ

6 straipsnis

Licencija, lygiavertė patvirtinimo arba kontrolės sistema

1. Kad pasiektų PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos tikslus ir panaikintų neteisėtą prekybą tabako gaminiais ir gamybos įranga, kiekviena Šalis draudžia visiems fiziniams arba juridiniams asmenims vykdyti bet kurią toliau nurodytą veiklą, išskyrus atvejus, kai kompetentinga institucija pagal nacionalinę teisę išdavė licenciją ar suteikė lygiavertį patvirtinimą (toliau – licencija) arba įdiegė kontrolės sistemą:

a) tabako gaminių ir gamybos įrangos gamybą ir

b) tabako gaminių ir gamybos įrangos importą arba eksportą.

2. Kiekviena Šalis tiek, kiek tai, jos manymu, yra tinkama, ir kai toliau nurodyta veikla pagal nacionalinę teisę nėra draudžiama, stengiasi licencijuoti visų fizinių ir juridinių asmenų

[13] Saugus keitimasis informacija tarp dviejų šalių reiškia, kad jos negalima slapta perimti ir padirbti (suklastoti). Kitaip tariant, informacijos, kuria keičiasi dvi šalys, trečioji šalis negali perskaityti arba pakeisti.

veiklą, susijusią su:

a) mažmenine prekyba tabako gaminiais;

b) tabako auginimu, išskyrus tradicinius smulkiuosius augintojus, ūkininkus ir gamintojus;

c) tabako gaminių arba gamybos įrangos kiekių vežimu komerciniais tikslais ir

d) didmenine prekyba tabaku ir tabako gaminiais arba gamybos įranga, tarpininkavimu ir tabako gaminių arba gamybos įrangos sandėliavimu arba platinimu.

3. Siekdama užtikrinti veiksmingą licencijavimo sistemą, kiekviena Šalis:

a) įsteigia arba paskiria kompetentingą (-as) instituciją (-as), kuri (-ios) pagal šio Protokolo nuostatas išduoda ir atnaujina licencijas, sustabdo jų galiojimą, jas panaikina ir (arba) atšaukia ir pagal savo nacionalinę teisę vykdo 1 dalyje nurodytą veiklą;

b) reikalauja, kad kiekvienoje paraiškoje dėl licencijos būtų nurodoma visa būtina informacija apie pareiškėją, be kita ko, įskaitant šią informaciją:

i) kai pareiškėjas yra fizinis asmuo, nurodomi jo tapatybės duomenys, įskaitant vardą ir pavardę, prekės pavadinimas, verslo registracijos numeris (jei toks yra), taikomi mokesčių mokėtojo identifikaciniai numeriai (jei tokie yra) ir visa kita informacija, leidžianti nustatyti tapatybę;

ii) kai pareiškėjas yra juridinis asmuo, nurodomas juridinio asmens pavadinimas, įskaitant visą teisinį pavadinimą, prekės pavadinimas, įmonės registracijos numeris, įsteigimo data ir vieta, pagrindinės buveinės vieta ir pagrindinė veiklos vykdymo vieta, taikomi mokesčių mokėtojo identifikaciniai numeriai, pateikiamos įstatų arba lygiaverčių dokumentų kopijos, nurodomi įmonės filialai, direktorių ir visų paskirtų teisinių atstovų vardai ir pavardės, ir visa kita informacija, leidžianti nustatyti juridinio asmens tapatybę;

iii) tikslią gamybos padalinio (-ių) vietą (-as), sandėliavimo vietą ir pareiškėjo vykdomo verslo gamybinius pajėgumus;

iv) duomenis apie su paraiška susijusius tabako gaminius ir gamybos įrangą, pvz., gaminio aprašymas, pavadinimas, registruotas prekės ženklas (jei toks yra), gaminio dizainas, gaminio komercinis pavadinimas, modelis arba tipas ir gamybos įrangos serijinis numeris;

v) vietos, kurioje bus įrengta ir naudojama gamybos įranga, aprašymą;

vi) dokumentus arba deklaracijas, susijusias su bet kokiais įrašais apie teistumą;

vii) išsamią informaciją apie banko sąskaitas, kurias ketinama naudoti sudarant atitinkamus sandorius, ir kitus su mokėjimais susijusius duomenis, ir

viii) tabako gaminių naudojimo paskirties ir numatomos pardavimo rinkos aprašymą, ypatingą dėmesį skiriant užtikrinimui, kad tabako gaminių gamyba arba pasiūla atitiktų pagrįstai numatytą paklausą;

c) stebi ir, kai tinkama, renka visus licencijų mokesčius, kurie gali būti nustatyti, ir siekia šiuos surinktus mokesčius panaudoti licencijavimo sistemos veiksmingam administravimui ir veikimui, visuomenės sveikatai užtikrinti arba bet kuriai kitai susijusiai veiklai pagal nacionalinę teisę vykdyti;

d) imasi tinkamų priemonių, kad užkirstų kelią bet kokiai ydingai arba apgaulingai su licencijavimo sistemos veikimu susijusiai veiklai, taip pat nustatytų ir tirtų tokios veiklos atvejus;

e) kai tinkama, imasi priemonių, pvz., licencijoms periodiškai peržiūrėti, atnaujinti, patikrinti arba auditui atlikti;

f) kai tinkama, nustato licencijų galiojimo terminus ir reikalavimą pasibaigus licencijos galiojimo terminui pateikti kartotines paraiškas arba atnaujinti su paraiška susijusią informaciją;

g) įpareigoja kiekvieną licenciją turintį fizinį arba juridinį asmenį iš anksto informuoti kompetentingą instituciją apie bet kokius jų verslo vietos pasikeitimus arba visus kitus esminius su jų licencijuojama veikla susijusios informacijos pasikeitimus;

h) įpareigoja kiekvieną licenciją turintį fizinį arba juridinį asmenį informuoti kompetentingą instituciją apie bet kokios gamybos įrangos įsigijimą arba pardavimą, kad ta institucija galėtų imtis atitinkamų veiksmų, ir

i) užtikrina, kad bet kurios tokios gamybos įrangos arba jos dalies sunaikinimas būtų atliekamas prižiūrint kompetentingai institucijai.

4. Kiekviena Šalis užtikrina, kad licencija nebūtų paskiriama ir (arba) perduodama, kol iš licencijos pareiškėjo nebuvo gauta šio straipsnio 3 dalyje nurodyta atitinkama informacija, ir be išankstinio kompetentingos institucijos patvirtinimo.

5. Praėjus penkeriems metams nuo šio Protokolo įsigaliojimo, Šalių susitikime užtikrinama, kad iki kitos jo sesijos būtų atliktas įrodymais pagrįstas mokslinis tyrimas siekiant įvertinti, ar atsirado kokių nors svarbių tabako gaminių gamybai reikšmingų aplinkybių ir, jei taip, ar galima jas nustatyti ir pritaikyti joms veiksmingą kontrolės mechanizmą. Remiantis tokiu moksliniu tyrimu, Šalių susitikime aptariami tinkami veiksmai.

7 straipsnis

Derami patikrinimai

1. Kiekviena Šalis, atsižvelgdama į savo nacionalinę teisę ir PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos tikslus, reikalauja, kad visi tabako, tabako gaminių ir gamybos įrangos tiekimo grandinėje dalyvaujantys fiziniai ir juridiniai asmenys:

a) prieš užmegzdami verslo santykius ir juos plėtodami, atliktų deramus patikrinimus;

b) stebėtų pardavimą savo klientams siekdami užtikrinti, kad parduodami kiekiai atitiktų tokių gaminių paklausą numatomoje pardavimo arba naudojimo rinkoje, ir

c) perduotų kompetentingoms institucijoms visus įrodymus, patvirtinančius, kad kliento vykdoma veikla pažeidžia Šalies įsipareigojimus pagal šį Protokolą.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti derami patikrinimai, kai tinkama, atitinkantys Šalies nacionalinę teisę ir PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos tikslus, *inter alia*, apima reikalavimus nustatyti kliento tapatybę, pvz., gaunant ir atnaujinant šią informaciją:

a) informaciją, susijusią su patvirtinimu, kad fizinis arba juridinis asmuo turi 6 straipsnyje nurodytą licenciją;

b) kai klientas yra fizinis asmuo, jo tapatybės duomenis, įskaitant vardą ir pavardę, prekės pavadinimą, verslo registracijos numerį (jei toks yra), taikomus mokesčių

mokėtojo identifikacinius numerius (jei tokie yra) ir jo oficialios tapatybės patikrinimą;

c) kai klientas yra juridinis asmuo, informaciją apie juridinio asmens pavadinimą, įskaitant visą teisinį pavadinimą, prekės pavadinimą, įmonės registracijos numerį, įsteigimo datą ir vietą, pagrindinės buveinės vietą ir pagrindinę veiklos vykdymo vietą, taikomus mokesčių mokėtojo identifikacinius numerius, įstatų arba lygiaverčių dokumentų kopijas, įmonės filialus, direktorių vardus ir pavardes, visus paskirtus teisinius atstovus, įskaitant jų vardus ir pavardes, ir jų oficialios tapatybės patikrinimą;

d) tabako, tabako gaminių arba gamybos įrangos numatomo naudojimo ir numatomos pardavimo rinkos aprašymą ir

e) vietos, kurioje gamybos įranga bus įrengta ir naudojama, aprašymą.

3. Pagal šio straipsnio 1 dalį atliekant deramus patikrinimus taip pat gali būti reikalaujama nustatyti kliento tapatybę, pvz., gaunant ir atnaujinant šią informaciją:

a) su bet kokiu teistumu susijusius dokumentus arba deklaracijas ir

b) banko sąskaitos, kurią ketinama naudoti sandoriams sudaryti, duomenis.

4. Kiekviena Šalis, remdamasi pagal šio straipsnio 1 dalies c punktą pateikta informacija, imasi visų reikiamų priemonių, padedančių užtikrinti, kad būtų laikomasi iš šio Protokolo kylančių įsipareigojimų, kurie, be kita ko, apima Šalies galimybę pagal nacionalinę teisę suteikti klientui savo teritorijoje užblokuoto kliento statusą.

8 straipsnis

Stebėjimas ir sekimas

1. Siekdamos užtikrinti papildomą tiekimo grandinės apsaugą ir padėti tirti neteisėtos prekybos tabako gaminiais atvejus, Šalys sutaria per penkerius metus nuo šio Protokolo įsigaliojimo sukurti pasaulinį stebėjimo ir sekimo mechanizmą, kurį sudarytų nacionalinės ir (arba) regioninės stebėjimo ir sekimo sistemos, ir PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos sekretoriate įsteigti pasaulinį keitimosi informacija ryšių centrą, kuriuo galėtų naudotis visos Šalys ir kuriam Šalys galėtų teikti prašymus ir gauti iš jo svarbią informaciją.

2. Kiekviena Šalis, laikydamasi šiame straipsnyje nustatytų reikalavimų, sukuria savo kontroliuojamą visų savo teritorijoje gaminamų arba į ją importuojamų tabako gaminių stebėjimo ir sekimo sistemą, atsižvelgdama į konkrečius savo nacionalinius arba regionų poreikius ir turimą geriausią patirtį.

3. Siekdama užtikrinti veiksmingą stebėjimą ir sekimą, kiekviena Šalis reikalauja, kad per penkerius metus nuo šio Protokolo įsigaliojimo tai Šaliai ant visų cigarečių vienetinių pakelių ir pakuočių ir visų išorinių pakuočių būtų pridedami arba iš anksto nurodomi unikalūs, saugūs ir nepanaikinami identifikavimo ženklai (toliau – unikalūs identifikavimo ženklai), pvz., kodai arba spaudai, o kitiems tabako gaminiams – per dešimt metų nuo šio Protokolo įsigaliojimo tai Šaliai.

4.1 Taikydama šio straipsnio 3 dalį ir kurdama pasaulinę stebėjimo ir sekimo sistemą, kiekviena Šalis, siekdama padėti kitoms Šalims nustatyti tabako gaminių kilmę, kai tinkama, jų nukreipimą į neteisėtą prekybos vietą ir atlikti tabako gaminių judėjimo ir jų teisinio statuso stebėseną ir kontrolę, reikalauja, kad būtų užtikrinta tiesioginė prieiga arba prieiga naudojantis nuoroda prie informacijos apie:

a) gamybos datą ir vietą;

b) gamybos patalpas;

c) įrangą, naudotą tabako gaminiams gaminti; d) gamybos pamainą ar pagaminimo laiką;

e) pirmojo su gamintoju nesusijusio kliento pavadinimą, sąskaitas faktūras, užsakymo numerį ir mokėjimo dokumentus;

f) numatomą mažmeninės prekybos rinką; g) gaminio aprašymą;

h) bet kokį sandėliavimą ir gabenimą;

i) bet kokio vėlesnio žinomo pirkėjo tapatybę ir

j) numatomą gabenimo maršrutą, datą, paskirties vietą, išvykimo vietą ir gaminių gavėją.

4.2 Informacija, nurodyta a, b, g ir, kai tinkama, f papunkčiuose, yra sudedamoji unikalių identifikavimo ženklų dalis.

4.3 Kai ženklinimo metu f papunktyje nurodyta informacija nėra prieinama, Šalys reikalauja įtraukti tokią informaciją pagal PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos 15 straipsnio 2 dalies a punktą.

5. Kiekviena Šalis reikalauja, kad gamybos metu arba bet kurio gamintojo pirmojo gabenimo metu, arba importo į jos teritoriją metu 4 dalyje nurodyta informaciją būtų įrašoma per šiame straipsnyje nustatytus terminus.

6. Kiekviena Šalis užtikrina, kad su pagal šio straipsnio 5 dalį įrašyta informacija, kurioje pateikiami šio straipsnio 3 ir 4 dalyje nustatyti unikalūs identifikavimo ženklai, ta Šalis galėtų susipažinti naudodama nuorodą.

7. Kiekviena Šalis užtikrina, kad pagal 5 dalį įrašyta informacija, įskaitant tokią informaciją suteikiančius unikalius identifikavimo ženklus, kurie prieinami pagal 6 dalį, būtų pateikiama tokiu formatu, kurį Šalis ir jos kompetentingos institucijos nustatė arba leido naudoti.

8. Kiekviena Šalis užtikrina, kad pagal šio straipsnio 5 dalį įrašyta informacija, atsižvelgiant į šio straipsnio 9 dalies nuostatas, būtų prieinama pasaulinio keitimosi informacija ryšių centro prašymu, o šios informacijos prieinamumas užtikrinamas naudojant standartinę elektroninę saugią sąsają su šio centro pagrindiniu nacionaliniu ir (arba) regioniniu centru. Pasaulinis keitimosi informacija ryšių centras parengia Šalių kompetentingų institucijų sąrašą ir leidžia su juo susipažinti visoms Šalims.

9. Kiekviena Šalis arba kompetentinga institucija:

a) pateikusi prašymą pasauliniam keitimosi informacija ryšių centrui, gali laiku susipažinti su šio straipsnio 4 dalyje nurodyta informacija;

b) prašo pateikti tokią informaciją tik kai tai yra būtina neteisėtai prekybai tabako gaminiais nustatyti ar tirti;

c) negali nepagrįstai nuslėpti informacijos;

d) pateikia atsakymus dėl su šio straipsnio 4 dalyje nurodyta informacija susijusių prašymų pagal savo nacionalinę teisę ir

e) remdamasi bendru sutarimu užtikrina visos informacijos, kuria keičiamasi, apsaugą ir konfidencialumą.

10. Kiekviena Šalis reikalauja, kad tolesnis taikomos stebėjimo ir sekimo sistemos kūrimas ir plėtojimas apimtų visus muitus, susijusius mokesčius ir, kai tinkama, kitus įpareigojimus,

nustatytus gamybos, importo ar išleidimo iš muitinės arba akcizų kontrolės metu.

11. Šalys bendru sutarimu bendradarbiauja viena su kita ir su kompetentingomis tarptautinėmis organizacijomis dalydamosi stebėjimo ir sekimo sistemos geriausia patirtimi ir ją kurdamos, įskaitant:

a) patobulintų stebėjimo ir sekimo technologijų, įskaitant žinias, įgūdžius, gebėjimus ir kompetenciją, kūrimo, perdavimo ir įgijimo palengvinimą;

b) paramą mokymo ir gebėjimų stiprinimo programoms, kai Šalys nurodo tokių programų poreikį, ir

c) tolesnį technologijų, skirtų tabako gaminių vienetiniams pakeliams ir pakuotėms žymėti ir skenuoti, kūrimą siekiant užtikrinti šio straipsnio 4 dalyje nurodytos informacijos prieinamumą.

12. Šaliai nustatytų įpareigojimų negali vykdyti tabako pramonės įmonės ir jie negali būti jai perduodami.

13. Kiekviena Šalis užtikrina, kad jos kompetentingos institucijos, dalyvaudamos įgyvendinant stebėjimo ir sekimo sistemą, bendradarbiautų su tabako pramonės įmonėmis ir jos interesams atstovaujančiomis organizacijomis tik tiek, kiek tai būtina šiam straipsniui įgyvendinti.

14. Kiekviena Šalis gali prašyti, kad tabako pramonė padengtų visas išlaidas, susijusias su tos Šalies įsipareigojimais pagal šį straipsnį.

9 straipsnis

Dokumentų saugojimas

1. Kiekviena Šalis, kai tinkama, reikalauja, kad visi tabako, tabako gaminių ir gamybos įrangos tiekimo grandinėje dalyvaujantys fiziniai ir juridiniai asmenys laikytų išsamius ir tikslius dokumentus apie visus susijusius sandorius. Turi būti sudaroma galimybė pagal tokius dokumentus visapusiškai atsekti jų gamybai naudotas medžiagas.

2. Kiekviena Šalis, kai tinkama, reikalauja, kad pagal 6 straipsnį licencijuojami asmenys esant prašymui teiktų kompetentingoms institucijoms šią informaciją:

a) bendrą informaciją apie rinkos apimtį, tendencijas, prognozes ir kitą susijusią informaciją

ir

b) prašymo dieną licencijos turėtojo turimus tabako gaminių ir gamybos įrangos kiekius, mokesčių institucijų ir muitinės sandėliuose turimas arba kontroliuojamas atsargas, atsižvelgiant į tranzito arba perkrovimo arba muitų laikino atidėjimo tvarką.

3. Kiekviena Šalis, atsižvelgdama į eksportui skirtus Šalies teritorijoje parduodamus arba gaminamus tabako gaminius ir gamybos įrangą arba Šalies teritorijoje vykstantį tranzito arba perkrovimo judėjimą, kuriam taikomas laikinas muitų atidėjimas, kai tinkama, reikalauja, kad pagal 6 straipsnį licencijas gavę asmenys išvykimo šalies kompetentingų institucijų prašymu išvykdami iš savo kontrolės teritorijos pateiktų (elektroniniu formatu, jei sukurta tinkama infrastruktūra) joms šią informaciją:

a) išgabenimo iš paskutinės vietos, kurioje atliekama fizinė gaminių kontrolė, datą;

b) su gabenamu gaminiu susijusius duomenis (įskaitant prekės ženklą, kiekį, sandėlį);

c) numatomą gabenimo maršrutą ir paskirties vietą;

d) fizinio (-ių) arba juridinio (-ių) asmens (-ų), kuriam (-iems) gabenami gaminiai, tapatybę (-es); e) vežimo būdą, įskaitant vežėjo tapatybę;

f) tikėtiną krovinio atvykimo į numatytą gabenimo vietą datą ir

g) numatomą mažmeninės prekybos arba naudojimo rinką.

4. Jei įmanoma, kiekviena Šalis reikalauja, kad mažmenininkai ir tabako augintojai, išskyrus tradicinius augintojus, veikiančius nekomerciniais pagrindais, laikytų išsamius ir tikslius dokumentus apie visus susijusius jų pagal Šalies nacionalinę teisę sudaromus sandorius.

5. Kad įgyvendintų šio straipsnio 1 dalį, kiekviena Šalis patvirtina veiksmingas įstatymais nustatytas, vykdomąsias, administracines arba kitas priemones, pagal kurias reikalaujama, kad visi dokumentai būtų:

a) saugomi ne trumpiau kaip ketverius metus;

b) prieinami kompetentingoms institucijoms ir

c) laikomi formatu, kokio reikalauja kompetentingos institucijos.

6. Kiekviena Šalis, kai tinkama, atsižvelgdama į nacionalinę teisę, nustato dalijimosi visuose dokumentuose, saugomuose pagal šį straipsnį, esančiais duomenimis su kitomis Šalimis tvarką.

7. Šalys bendradarbiauja viena su kita ir su kompetentingomis tarptautinėmis organizacijomis, siekdamos aktyviau dalytis duomenimis ir kurti tobulesnes dokumentų saugojimo sistemas.

10 straipsnis

Saugumo ir prevencinės priemonės

1. Kiekviena Šalis, kai tinkama, atsižvelgdama į savo nacionalinę teisę ir PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos tikslus, reikalauja, kad visi fiziniai ir juridiniai asmenys, kuriems taikomas 6 straipsnis, imtųsi būtinų priemonių, padedančių užtikrinti, kad tabako gaminiais nebūtų prekiaujama neteisėtais prekybos kanalais, *inter alia*, įskaitant:

a) ataskaitų teikimą kompetentingoms institucijoms apie:

i) tarpvalstybinį pinigų sumų, kurių dydis nustatytas nacionalinėje teisėje, pervedimą arba tarpvalstybinius mokėjimus natūra ir

ii) visus įtartinus sandorius, ir

b) tabako gaminių arba gamybos įrangos tiekimą tokiais kiekiais, kurie atitinka tokių gaminių paklausą numatomoje mažmeninėje prekybos arba naudojimo rinkoje.

2. Kiekviena Šalis, kai tinkama, atsižvelgdama į savo nacionalinę teisę ir PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos tikslus, reikalauja, kad fiziniai arba juridiniai asmenys, kuriems taikomas 6 straipsnis, su sandoriais susijusius mokėjimus atliktų tik sąskaitoje nurodyta valiuta bei nurodytos sumos, teisėtais numatomos rinkos teritorijoje įsikūrusių finansų įstaigų nustatytais mokėjimo būdais ir nesinaudotų kokia nors kita alternatyvia pinigų pervedimo sistema.

3. Šalis gali reikalauti, kad fiziniai arba juridiniai asmenys, kuriems taikomas 6 straipsnis, mokėjimus už Šalies teritorijoje gaminamiems tabako gaminiams naudojamas medžiagas atliktų tik sąskaitoje nurodyta valiuta bei nurodytos sumos, teisėtais numatomos rinkos teritorijoje įsikūrusių finansų įstaigų nustatytais mokėjimo būdais ir nesinaudotų kokia nors

kita alternatyvia pinigų pervedimo sistema.

4. Kiekviena Šalis užtikrina, kad, pažeidus šiame straipsnyje nustatytus reikalavimus, būtų pradedamos atitinkamos baudžiamosios, civilinės arba administracinės procedūros ir nustatomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios sankcijos, įskaitant, kai tinkama, licencijos galiojimo sustabdymą arba panaikinimą.

11 straipsnis

Pardavimas internetu, telekomunikacijų arba bet kuriomis kitomis plėtojamomis technologijomis

1. Kiekviena Šalis reikalauja, kad visi fiziniai ir juridiniai asmenys, kurie sandorius dėl tabako gaminių sudaro naudodamiesi internetu, telekomunikacijų arba bet kuriomis kitomis plėtojamomis technologijomis grindžiamais pardavimo būdais, laikytųsi visų šiame Protokole nustatytų susijusių įpareigojimų.

2. Kiekviena Šalis apsvarsto galimybę drausti tabako gaminių pardavimą naudojantis internetu, telekomunikacijų arba bet kuriomis kitomis plėtojamomis technologijomis grindžiamais pardavimo būdais.

12 straipsnis

Laisvosios zonos ir tarptautinis tranzitas

1. Kiekviena Šalis per trejus metus nuo šio Protokolo įsigaliojimo toje Šalyje dienos, naudodamasi visomis šiame Protokole numatytomis susijusiomis priemonėmis, įgyvendina veiksmingas su visa tabako ir tabako gaminių gamyba ir sandoriais laisvosiose zonose susijusias kontrolės priemones.

2. Be to, draudžiama viename konteineryje arba kurioje nors kitoje panašioje vežimo priemonėje tabako gaminius, kai jie išgabenami iš laisvųjų zonų, maišyti su ne tabako gaminiais.

3. Kiekviena Šalis pagal nacionalinę teisę ir laikydamasi šio Protokolo nuostatų patvirtina ir naudoja jos teritorijoje tabako gaminių ir gamybos įrangos tarptautiniam tranzitui arba perkrovimui taikomas kontrolės ir patikrinimo priemones, kad užkirstų kelią neteisėtai prekybai tokiais gaminiais.

13 straipsnis

Neapmuitintų tabako gaminių pardavimas

1. Kiekviena Šalis, atsižvelgiama į PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos 6 straipsnį, įgyvendina veiksmingas priemones, pagal kurias bet kokiam neapmuitintų tabako gaminių pardavimui būtų taikomos visos susijusios šio Protokolo nuostatos.

2. Ne vėliau kaip per penkerius metus nuo šio Protokolo įsigaliojimo Šalių susitikime užtikrinama, kad iki kitos jo sesijos būtų atliktas įrodymais pagrįstas mokslinis tyrimas, kuriame būtų įvertinta neteisėtos prekybos neapmuitintais tabako gaminiais apimtis. Remiantis tokiu moksliniu tyrimu Šalių susitikime apsvarstomi atitinkami tolesni veiksmai.

IV DALIS. NUSIKALTIMAI

14 straipsnis

Neteisėta veikla, įskaitant nusikalstamas veikas

1. Kiekviena Šalis, atsižvelgdama į pagrindinius savo nacionalinės teisės principus, patvirtina įstatymais nustatytas ir kitokias priemones, kurių gali prireikti, kad toliau nurodyta veikla pagal nacionalinę teisę būtų pripažinta neteisėta:

a) šio Protokolo nuostatoms prieštaraujanti su tabaku, tabako gaminiais arba gamybos įranga susijusi gamyba, didmeninė prekyba, tarpininkavimas, pardavimas, vežimas, platinimas, saugojimas, gabenimas, importas arba eksportas;

b) i) su tabaku, tabako gaminiais arba gamybos įranga susijusi gamyba, didmeninė prekyba, tarpininkavimas, pardavimas, vežimas, platinimas, saugojimas, gabenimas, importas arba eksportas nesumokėjus nustatytų muitų, mokesčių ir kitų rinkliavų arba nepridėjus taikytinų fiskalinių ženklų, unikalių identifikavimo ženklų arba bet kurių kitų reikalaujamų ženklų arba etikečių;

ii) bet kuri kita veikla, susijusi su kontrabanda įvežtu arba bandymu kontrabanda įvežti tabaku, tabako gaminiais arba gamybos įranga, kuriai netaikomas b punkto i papunktis;

c) i) bet kuri kita neteisėtos tabako, tabako gaminių arba gamybos įrangos gamybos rūšis arba tabako pakavimas ženklinant suklastotais fiskaliniais ženklais, unikaliais identifikavimo ženklais arba bet kuriais kitais reikalaujamais ženklais arba etiketėmis;

ii) didmeninė prekyba, tarpininkavimas, pardavimas, vežimas, platinimas, saugojimas, gabenimas, importas arba eksportas, susijęs su neteisėtai pagamintu tabaku, neteisėtais tabako gaminiais, gaminiais, pažymėtais suklastotais fiskaliniais ženklais ir (arba) kitais reikalaujamais ženklais arba etiketėmis, arba neteisėta gamybos įranga;

d) tabako gaminių maišymas su ne tabako gaminiais tiekimo grandinėje siekiant nuslėpti arba paslėpti tabako gaminius;

e) tabako gaminių maišymas su ne tabako gaminiais, kuris prieštarauja šio Protokolo 12 straipsnio 2 daliai;

f) tabako gaminių pardavimas naudojantis internetu, telekomunikacijų arba bet kuriomis kitomis plėtojamomis technologijomis grindžiamais būdais, kuriais pažeidžiamas šis Protokolas;

g) tabako, tabako gaminių arba gamybos įrangos įgijimas pagal 6 straipsnį licenciją turinčio asmens iš asmens, kuris pagal 6 straipsnį turėtų turėti licenciją, tačiau jos neturi;

h) trukdymas bet kuriam valstybės pareigūnui arba įgaliotam pareigūnui vykdyti pareigas, susijusias su neteisėtos prekybos tabaku, tabako gaminiais arba gamybos įranga prevencija, atgrasymu nuo tokios prekybos, jos nustatymu, tyrimu arba panaikinimu;

i) i) bet koks neteisingas, klaidinantis arba neišsamus pareiškimas arba bet kokios informacijos, susijusios su neteisėtos prekybos tabaku, tabako gaminiais arba gamybos įranga prevencija, atgrasymu nuo tokios prekybos, jos nustatymu, tyrimu

arba panaikinimu, nepateikimas bet kuriam pareigas einančiam valstybės pareigūnui arba įgaliotam pareigūnui, kai tai neprieštarauja teisei neduoti parodymų prieš save;

ii) klaidingas tabako, tabako gaminių arba gamybos įrangos aprašymas, kiekio arba vertės nurodymas arba bet kurios kitos šiame Protokole nurodytos informacijos įrašymas oficialios formos dokumentuose siekiant:

a) išvengti nustatytų muitų, mokesčių ir kitų rinkliavų sumokėjimo arba

b) pakenkti bet kokioms kontrolės priemonėms, susijusioms su neteisėtos prekybos tabaku, tabako gaminiais arba gamybos įranga prevencija, atgrasymu nuo tokios prekybos, jos nustatymu, tyrimu arba panaikinimu;

iii) šiame Protokole nurodytų dokumentų nesudarymas arba nesaugojimas, arba suklastotų dokumentų saugojimas ir

j) iš neteisėtos veiklos, kuri pagal šio straipsnio 2 dalį pripažinta nusikaltimu, gautų pajamų išplovimas.

2. Kiekviena Šalis, atsižvelgdama į pagrindinius savo nacionalinės teisės principus, nustato, kuri šio straipsnio 1 dalyje nurodyta arba bet kuri kita veikla, susijusi su neteisėta prekyba tabaku, tabako gaminiais ir gamybos įranga, prieštaraujanti šio Protokolo nuostatoms, pripažįstama nusikalstama veika ir šiuo tikslu patvirtina įstatymais nustatytas arba kitas priemones.

3. Kiekviena Šalis praneša šio Protokolo sekretoriatui apie šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytą neteisėtą veiklą, kurią Šalis pripažino nusikalstama veika pagal šio straipsnio 2 dalį, ir pateikia jam savo įstatymų, kuriais įgyvendinama šio straipsnio 2 dalis, kopijas arba jų aprašymus ir informuoja apie visus vėlesnius tokių įstatymų pakeitimus.

4. Siekiant skatinti tarptautinį bendradarbiavimą kovojant su nusikalstamomis veikomis, susijusiomis su neteisėta prekyba tabaku, tabako gaminiais ir gamybos įranga, Šalys raginamos peržiūrėti savo nacionalinius įstatymus, reglamentuojančius pinigų plovimą, savitarpio teisinę pagalbą ir ekstradiciją, ir tai darant atsižvelgti į susijusias tarptautines konvencijas, kurių Šalys jos yra, kad užtikrintų veiksmingą šio Protokolo nuostatų vykdymą.

15 straipsnis

Juridinių asmenų atsakomybė

1. Kiekviena Šalis patvirtina jos teisės principus atitinkančias priemones, kurių gali prireikti juridinių asmenų atsakomybei už neteisėtą veiklą, įskaitant pagal šio Protokolo 14 straipsnį nustatytas nusikalstamas veikas, reglamentuoti.

2. Atsižvelgiant į kiekvienos Šalies teisės principus, juridinių asmenų atsakomybė gali būti baudžiamoji, civilinė arba administracinė.

3. Tokia atsakomybė nepažeidžia atsakomybės tų fizinių asmenų, kurie dalyvavo vykdant neteisėtą veiklą arba padarė nacionaliniuose įstatymuose ir taisyklėse ir pagal šio Protokolo 14 straipsnį nustatytas nusikalstamas veikas.

16 straipsnis

Baudžiamasis persekiojimas ir sankcijos

1. Kiekviena Šalis pagal nacionalinę teisę patvirtina tokias priemones, kurių gali prireikti siekiant užtikrinti, kad už neteisėtos veiklos, įskaitant pagal 14 straipsnį nustatytas nusikalstamas veikas, vykdymą atsakingiems fiziniams ir juridiniams asmenims būtų

taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios baudžiamosios arba nebaudžiamojo pobūdžio sankcijos, įskaitant pinigines sankcijas.

2. Kiekviena Šalis stengiasi užtikrinti, kad bet kokiais jos nacionalinėje teisėje įtvirtintais teisiniais įgaliojimais veikti savo nuožiūra vykdant su neteisėta veikla, įskaitant pagal 14 straipsnį nustatytas nusikalstamas veikas, susijusių asmenų baudžiamąjį persekiojimą būtų naudojamasi siekiant kuo didesnio teisėsaugos priemonių, taikomų tokiai neteisėtai veiklai, įskaitant nusikalstamas veikas, veiksmingumo, ir šiuo atveju Šalys tinkamai atsižvelgia į poreikį atgrasyti nuo tokios neteisėtos veiklos, įskaitant nusikalstamas veikas, vykdymo ateityje.

3. Šio Protokolo nuostatos nedaro įtakos principui, pagal kurį Šalis savo nacionalinėje teisėje gali aprašyti neteisėtą veiklą, įskaitant pagal šį Protokolą nustatytas nusikalstamas veikas, teisines gynybos priemones arba kitus teisės principus, reglamentuojančius veiklos teisėtumą, ir pagal šią teisę vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už tokią neteisėtą veiklą, įskaitant nusikalstamas veikas, ir skirti sankcijas.

17 straipsnis

Konfiskavimo mokesčiai

Šalys pagal savo nacionalinę teisę turėtų apsvarstyti galimybę patvirtinti įstatymais nustatytas ir kitokias priemones, kurių gali prireikti siekiant įgalioti kompetentingas institucijas išieškoti iš konfiskuoto tabako, tabako gaminių ir (arba) gamybos įrangos gamintojo, pramoninio gamintojo, platintojo, importuotojo arba eksportuotojo nesumokėtiems mokesčiams ir muitams proporcingą sumą.

18 straipsnis

Tvarkymas arba sunaikinimas

Visas konfiskuotas tabakas, tabako gaminiai ir gamybos įranga yra sunaikinami, visais atvejais taikant aplinkai neigiamo poveikio nedarančius būdus, arba tvarkomi pagal nacionalinę teisę.

19 straipsnis

Specialūs tyrimo metodai

1. Kiekviena Šalis, jei tai leidžiama pagal jos nacionalinės teisės sistemos pagrindinius principus, atsižvelgdama į savo galimybes bei laikydamasi savo nacionalinėje teisėje nustatytų sąlygų, imasi būtinų priemonių sudaryti savo kompetentingoms institucijoms sąlygas jos teritorijoje tinkamai atlikti kontroliuojamąjį gabenimą ir kai, jos manymu, tai yra tinkama, taikyti kitus specialius tyrimo metodus, pvz., elektroninį arba kitokį stebėjimą ir slaptas operacijas, taip siekiant veiksmingai kovoti su neteisėta prekyba tabaku, tabako gaminiais arba gamybos įranga.

2. Pagal 14 straipsnį nustatytų nusikalstamų veikų tyrimo tikslais Šalys raginamos prireikus sudaryti tinkamus dvišalius arba daugiašalius susitarimus arba patvirtinti taisykles dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų metodų taikymo bendradarbiaujant tarptautiniu lygmeniu.

3. Jeigu šio straipsnio 2 dalyje nurodyto susitarimo arba sutarties nėra, sprendimai tarptautiniu lygmeniu taikyti tokius specialius tyrimo metodus priimami kiekvienu konkrečiu atveju ir juose prireikus nustatomos finansinės taisyklės ir susitarimai dėl susijusių Šalių jurisdikcijos įgyvendinimo.

4. Šalys pripažįsta tarptautinio bendradarbiavimo šioje srityje svarbą ir poreikį ir, stiprindamos gebėjimus, būtinus šiame straipsnyje nustatytiems tikslams pasiekti, bendradarbiauja viena su kita ir su tarptautinėmis organizacijomis.

V DALIS. TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

20 straipsnis

Dalijimasis bendra informacija

1. Šalys, siekdamos šio Protokolo tikslų ir įgyvendindamos PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijoje numatytas ataskaitų teikimo taisykles, pagal nacionalinę teisę teikia susijusią informaciją ir, kai tinkama, *inter alia*, taip pat teikia tokią informaciją:

a) apibendrintus išsamius duomenis apie konfiskuotą tabaką, tabako gaminius arba gamybos įrangą, konfiskuotą kiekį ir vertę, gaminio aprašymus, gamybos datas ir vietas, taip pat mokesčius, kurių buvo išvengta;

b) apie tabako gamybos, tabako gaminių arba gamybos įrangos importą, eksportą, tranzitą, apmokestintą ir neapmuitintą pardavimą ir kiekį arba vertę;

c) apie tendencijas, slėpimo metodus ir veikimo būdus, taikomus vykdant neteisėtą prekybą tabaku, tabako gaminiais arba gamybos įranga, ir

d) bet kurią kitą susijusią informaciją, dėl kurios teikimo susitarė Šalys.

2. Šalys bendradarbiauja viena su kita ir su kompetentingomis tarptautinėmis organizacijomis, siekdamos stiprinti savo gebėjimus rinkti informaciją ir ja keistis.

3. Šalys minėtą informaciją laiko konfidencialia ir skirta naudoti tik Šalims, išskyrus atvejus, kai informaciją perduodanti Šalis nustatė kitaip.

21 straipsnis

Dalijimasis teisėsaugos institucijų informacija

1. Šalys, atsižvelgdamos į nacionalinę teisę arba bet kurias kitas taikytinas tarptautines sutartis, kai tinkama, savo iniciatyva arba Šalies, kuri pateikia pagrįstą paaiškinimą, kad tokia informacija reikalinga neteisėtai prekybai tabaku, tabako gaminiais arba gamybos įranga nustatyti arba tirti, prašymu keičiasi šia informacija:

a) duomenimis apie atitinkamiems fiziniams ir juridiniams asmenims išduotas licencijas;

b) informacija, leidžiančia nustatyti fizinių arba juridinių asmenų, dalyvaujančių vykdant neteisėtą prakybą tabaku, tabako gaminiais arba gamybos įranga, tapatybę, stebėti jų veiklą ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą;

c) duomenimis apie tyrimus ir baudžiamąjį persekiojimą;

d) duomenimis apie mokėjimus, susijusius su tabako, tabako gaminių arba gamybos įrangos importu, eksportu arba neapmuitintu pardavimu, ir

e) duomenimis apie konfiskuotą tabaką, tabako gaminius arba gamybos įrangą (įskaitant, kai tinkama, informaciją apie bylą, konfiskuotų gaminių kiekį, vertę, gaminio aprašymą, dalyvaujančius subjektus, gamybos datą ir vietą) ir veikimo būdus (įskaitant transporto priemones, slėpimo būdus, maršrutus ir jų atskleidimo aplinkybes).

2. Pagal šį straipsnį iš Šalių gauta informacija naudojama tik šio Protokolo tikslais. Šalys gali konkrečiai nurodyti, kad be informaciją pateikusios Šalies sutikimo negalima tos informacijos perduoti kitiems subjektams.

22 straipsnis

Informacijos, kuria dalijamasi, konfidencialumas ir apsauga

1. Kiekviena Šalis paskiria kompetentingas nacionalines institucijas, kurioms teikiami 20, 21 ir 24 straipsniuose nurodyti duomenys, ir per Konvencijos sekretoriatą informuoja Šalis apie tokių institucijų paskyrimą.

2. Pagal šį Protokolą keičiantis informacija laikomasi nacionalinės teisės nuostatų, reglamentuojančių konfidencialumą ir privatumą. Šalys bendru sutarimu užtikrina bet kokios informacijos, kuria keičiamasi, konfidencialumą.

23 straipsnis

Pagalba ir bendradarbiavimas: mokymai, techninė pagalba ir bendradarbiavimas sprendžiant mokslinius, techninius ir technologinius klausimus

1. Bendru sutarimu siekdamos šio Protokolo tikslų, Šalys viena su kita ir (arba) su kompetentingomis tarptautinėmis ir regioninėmis organizacijomis bendradarbiauja rengdamos mokymus, teikdamos techninę pagalbą ir spręsdamos mokslinius, techninius ir technologinius klausimus. Tokia pagalba gali apimti kompetencijos arba tinkamų technologijų informacijos rinkimo, teisėsaugos institucijų veiklos, stebėjimo ir sekimo, informacijos valdymo, asmens duomenų apsaugos, draudimų, elektroninio stebėjimo, teisminės cheminės analizės, savitarpio teisinės pagalbos ir ekstradicijos srityse perdavimą.

2. Šalys, kai tinkama, siekdamos skatinti mokymą, techninę pagalbą ir bendradarbiavimą sprendžiant mokslinius, techninius ir technologinius klausimus, gali sudaryti dvišalius, daugiašalius arba bet kokius kitus susitarimus arba sutartis; šiuo atveju atsižvelgiama į besivystančių ir pereinamosios ekonomikos Šalių poreikius.

3. Šalys, kai tinkama, bendradarbiauja siekdamos sukurti ir ištirti galimybes nustatyti tikslią geografinę konfiskuoto tabako ir tabako gaminių kilmę.

24 straipsnis

Pagalba ir bendradarbiavimas: nusikaltimų tyrimas ir baudžiamasis persekiojimas

1. Šalys, kai tinkama, pagal savo nacionalinę teisę imasi visų reikalingų priemonių, kad stiprintų bendradarbiavimą, pagrįstą daugiašalėmis, regioninėmis arba dvišalėmis taisyklėmis, susijusiomis su neteisėtą prekybą tabaku, tabako gaminiais arba gamybos įranga vykdančių fizinių arba juridinių asmenų veiklos prevencija, jų nustatymu, nusikaltimų tyrimu, baudžiamuoju persekiojimu ir nubaudimu už padarytus nusikaltimus.

2. Kiekviena Šalis užtikrina, kad kovoti su neteisėta prekyba tabaku, tabako gaminiais arba gamybos įranga paskirtos administracinės, reguliavimo, teisėsaugos ir kitos institucijos (įskaitant, kai leidžiama pagal nacionalinę teisę, teismines institucijas) nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis bendradarbiautų ir keistųsi susijusia informacija, laikydamosi Šalies nacionalinėje teisėje nustatytų sąlygų.

25 straipsnis

Suvereniteto apsauga

1. Šalys iš šio Protokolo joms atsirandančius įsipareigojimus vykdo laikydamosi valstybių suverenios lygybės, teritorijos vientisumo ir nesikišimo į kitų valstybių vidaus reikalus principų.

2. Šio Protokolo nuostatomis Šaliai nesuteikiama teisė kitos valstybės teritorijoje įgyvendinti savo jurisdikciją ir vykdyti funkcijas, kurios pagal tos kitos Šalies nacionalinę teisę išimtinai priskirtos jos institucijoms.

26 straipsnis

Jurisdikcija

1. Kiekviena Šalis patvirtina priemones, kurių gali prireikti jos jurisdikcijai, susijusiai su pagal 14 straipsnį nustatytomis nusikalstamomis veikomis, nustatyti, kai:

a) nusikaltimas padaromas tos Šalies teritorijoje arba

b) nusikaltimas padaromas laive, kuris plaukioja su tos Šalies vėliava, arba orlaivyje, kuris nusikaltimo padarymo metu yra įregistruotas pagal tos Šalies įstatymus.

2. Laikydamasi 25 straipsnio, Šalis taip pat gali nustatyti jurisdikciją dėl bet kurios kitos nusikalstamos veikos, kai:

a) nusikaltimas padaromas prieš tą Šalį;

b) nusikaltimą padaro tos Šalies pilietis arba asmuo be pilietybės, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra Šalies teritorijoje, arba

c) tai yra vienas iš pagal 14 straipsnį nustatytų nusikaltimų ir jis padaromas už atitinkamos Šalies teritorijos ribų, siekiant vėliau tos Šalies teritorijoje padaryti pagal 14 straipsnį nustatytą nusikaltimą.

3. Siekdama 30 straipsnyje nustatytų tikslų, kiekviena Šalis patvirtina tokias priemones, kokių gali prireikti jos jurisdikcijai, susijusiai su pagal 14 straipsnį nustatytomis nusikalstamomis veikomis, nustatyti, kai įtariamas nusikaltėlis yra jos teritorijoje ir ji neišduoda tokio asmens remdamasi vien tuo, kad jis turi tos Šalies pilietybę.

4. Kiekviena Šalis taip pat gali patvirtinti tokias priemones, kokių gali prireikti jos jurisdikcijai, susijusiai su pagal 14 straipsnį nustatytomis nusikalstamomis veikomis, nustatyti, kai įtariamas nusikaltėlis yra jos teritorijoje ir ji jo neišduoda.

5. Jeigu Šalis pagal šio straipsnio 1 arba 2 dalį įgyvendindama savo jurisdikciją buvo informuota arba kitais būdais sužinojo, kad viena arba daugiau Šalių atlieka tyrimą, baudžiamąjį persekiojimą arba teismines procedūras dėl tos pačios veiklos, tų Šalių kompetentingos institucijos, kai tinkama, siekdamos koordinuoti savo veiksmus, konsultuojasi viena su kita.

6. Nepažeidžiant bendrosios tarptautinės teisės normų, šiuo Protokolu nepanaikinama galimybė įgyvendinti bet kokią Šalies baudžiamąją jurisdikciją, nustatytą pagal jos nacionalinę teisę.

27 straipsnis

Teisėsaugos institucijų bendradarbiavimas

1. Kiekviena Šalis, atsižvelgdama į savo atitinkamas nacionalinės teisės ir administracines sistemas, imasi veiksmingų priemonių:

a) stiprinti ir prireikus sukurti kompetentingų institucijų, agentūrų ir tarnybų ryšių palaikymo kanalus siekiant palengvinti saugų ir greitą keitimąsi informacija, susijusia su visomis pagal 14 straipsnį nustatytų nusikalstamų veikų aplinkybėmis;

b) užtikrinti veiksmingą kompetentingų institucijų, agentūrų, muitinių, policijos ir kitų teisėsaugos institucijų bendradarbiavimą;

c) bendradarbiauti su kitomis Šalimis atliekant konkrečių pagal 14 straipsnį nustatytų nusikalstamų veikų bylų tyrimus, susijusius su:

i) asmenų, įtariamų dalyvavus darant tokius nusikaltimus, tapatybe, buvimo vieta ir veikla arba kitų susijusių asmenų buvimo vieta;

ii) nusikalstamų pajamų arba turto, gauto darant tokius nusikaltimus, judėjimu, ir

iii) turto, įrangos arba kitų priemonių, kurios buvo naudojamos arba kurias buvo ketinama naudoti darant tokius nusikaltimus, judėjimu;

d) kai tinkama, teikti reikalingus gaminius arba reikiamą kiekį medžiagos analizei arba tyrimams atlikti;

e) palengvinti veiksmingą koordinavimą tarp savo kompetentingų institucijų, agentūrų ir tarnybų ir skatinti keistis darbuotojais ir kitais ekspertais, įskaitant ryšių palaikymo pareigūnų paskyrimą, pagal atitinkamų Šalių sudarytus dvišalius susitarimus arba sutartis;

f) su kitomis Šalimis keistis susijusia informacija apie konkrečias naudojamas priemones ir taikomus būdus, kuriais fiziniai arba juridiniai asmenys daro tokius nusikaltimus, įskaitant, kai tinkama, maršrutus, gabenimo priemones ir suklastotų tapatybių, pakeistų arba suklastotų dokumentų naudojimą ir kitas savo veiklos nuslėpimo priemones, ir

g) keistis svarbia informacija ir koordinuoti administracinių ir kitų priemonių, kurių atitinkamai buvo imtasi siekiant iš anksto išaiškinti pagal 14 straipsnį nustatytas nusikalstamas veikas, įgyvendinimą.

2. Siekdamos užtikrinti šio Protokolo įgyvendinimą, Šalys apsvarsto galimybę sudaryti dvišalius arba daugiašalius susitarimus arba sutartis dėl tiesioginio jų teisėsaugos institucijų bendradarbiavimo ir, kai tokie susitarimai arba sutartys jau sudaryti, atitinkamai juos pakeisti. Jeigu atitinkamos Šalys nėra sudariusios tokių susitarimų arba sutarčių, jos gali apsvarstyti galimybę pagal šį Protokolą užtikrinti teisėsaugos institucijų tarpusavio bendradarbiavimą dėl šiame Protokole nurodytų nusikaltimų. Kai tinkama, Šalys visapusiškai naudojasi susitarimais arba sutartimis, įskaitant tarptautines arba regionines organizacijas, savo teisėsaugos institucijų bendradarbiavimui skatinti.

3. Šalys stengiasi bendradarbiauti atsižvelgdamos į turimas priemones, kad imtųsi veiksmų kovojant su neteisėta prekyba tabako gaminiais, kuri vykdoma naudojant modernias technologijas.

28 straipsnis

Savitarpio administracinė pagalba

Atsižvelgdamos į savo atitinkamas nacionalinės teisės ir administracines sistemas, Šalys vienos iš jų prašymu arba savo iniciatyva teikia viena kitai informaciją, kad užtikrintų tinkamą muitų ir kitos susijusios teisės, reglamentuojančios neteisėtos prekybos tabaku, tabako gaminiais arba gamybos įranga prevenciją, nustatymą, tyrimą, baudžiamąjį persekiojimą ir kovą su ja, taikymą. Šalys daro prielaidą, kad minėta informacija yra konfidenciali ir riboto naudojimo, išskyrus atvejus, kai informaciją perduodanti Šalis nustato kitaip. Tokia informacija gali apimti:

a) naujus muitus ir kitus teisėsaugos metodus, kurių veiksmingumas įrodytas;

b) naujas tendencijas, priemones arba būdus, susijusius su neteisėtos prekybos tabaku, tabako gaminiais ir gamybos įranga, vykdymu;

c) prekes, kurios, kaip žinoma, naudojamos vykdant neteisėtą prekybą tabaku, tabako gaminiais ir gamybos įranga, taip pat aprašymo, pakavimo, vežimo ir saugojimo duomenis bei su šiomis prekėmis susijusius veikimo būdus;

d) fizinius arba juridinius asmenis, kurie, kaip žinoma, padarė arba dalyvavo darant pagal 14 straipsnį nustatytą nusikaltimą, ir

e) visus kitus duomenis, kurie padėtų paskirstosioms agentūroms vertinti riziką kontrolės ir kitais teisėsaugos tikslais.

29 straipsnis

Savitarpio teisinė pagalba

1. Šalys teikia viena kitai kuo didesnę teisinę pagalbą atlikdamos tyrimą, baudžiamąjį persekiojimą arba teisminį nagrinėjimą dėl nusikalstamų veikų, nustatytų pagal šio Protokolo 14 straipsnį.

2. Kuo didesnė savitarpio teisinė pagalba pagal prašomosios Šalies atitinkamus įstatymus, sutartis, susitarimus ir taisykles teikiama atliekant tyrimą, vykdant baudžiamąjį persekiojimą ir teisminį nagrinėjimą dėl nusikaltimų, už kuriuos prašančiojoje Šalyje juridinis asmuo pagal šio Protokolo 15 straipsnį gali būti patrauktas atsakomybėn.

3. Suteikti savitarpio teisinę pagalbą pagal šį straipsnį gali būti prašoma siekiant bet kurio iš šių tikslų:

a) rinkti įrodymus arba gauti asmenų parodymus;

b) įteikti teismo dokumentus;

c) atlikti kratas, poėmius ir įšaldymą;

d) apžiūrėti daiktus ir įvykio vietą;

e) pateikti informaciją, daiktinius įrodymus ir ekspertų įvertinimus;

f) teikti susijusių dokumentų ir raštų, įskaitant vyriausybės, bankų, finansinius, įmonių ar komercinius raštus, originalus arba patvirtintas kopijas;

g) nustatyti ar susekti įrodymo tikslais nusikalstamu būdu įgytas pajamas, turtą, nusikaltimo įrankius ar kitas priemones;

h) palengvinti savanorišką asmenų atvykimą į prašančiąją Šalį ir

i) bet kokiai prašančiosios Šalies nacionalinei teisei neprieštaraujančiai pagalbai suteikti.

4. Šis straipsnis nedaro įtakos įsipareigojimams pagal kokią nors kitą dvišalę ar daugiašalę sutartį, kuria iš dalies ar visiškai yra arba bus reglamentuojama savitarpio teisinė pagalba.

5. Šio straipsnio 6–24 dalys remiantis abipusiškumo principu taikomos pagal šį straipsnį pateiktiems prašymams, jei atitinkamos Šalys nėra įsipareigojusios pagal savitarpio teisinės pagalbos sutartį arba tarpvyriausybinį susitarimą. Jei Šalys yra įsipareigojusios pagal tokią sutartį arba tarpvyriausybinį susitarimą, taikomos atitinkamos tos sutarties arba tarpvyriausybinio susitarimo nuostatos, išskyrus atvejus, kai Šalys sutinka vietoj tokios sutarties arba tarpvyriausybinio susitarimo taikyti šio straipsnio 6–24 dalis. Šalys skatinamos taikyti šias dalis, jei jos palengvina bendradarbiavimą.

6. Šalys paskiria centrinę instituciją, atsakingą ir įgaliotą priimti savitarpio teisinės pagalbos prašymus ir juos vykdyti arba perduoti juos vykdyti atitinkamoms kompetentingoms institucijoms. Jei Šalyje yra specialus regionas ar teritorija, turintis atskirą savitarpio teisinės pagalbos sistemą, ji gali paskirti atskirą centrinę instituciją tai pačiai funkcijai tame regione ar teritorijoje atlikti. Centrinės institucijos užtikrina greitą ir tinkamą gautų prašymų vykdymą ar perdavimą. Jei centrinė institucija perduoda prašymą vykdyti kompetentingai institucijai, ji skatina kompetentingą instituciją greitai ir tinkamai vykdyti šį prašymą. Kiekviena Šalis, prisijungdama prie šio Protokolo, jį priimdama, patvirtindama, oficialiai patvirtindama arba ratifikuodama, praneša Konvencijos sekretoriato pirmininkui apie tam tikslui paskirtą centrinę instituciją. Savitarpio teisinės pagalbos prašymai ir visi su tuo susiję pranešimai perduodami Šalių paskirtoms centrinėms institucijoms. Šiuo reikalavimu nepažeidžiama Šalies teisė reikalauti, kad tokie prašymai ir reikalavimai būtų jai siunčiami diplomatiniais kanalais, o skubiais atvejais ir Šalims sutikus, jei yra galimybė, – per atitinkamas tarptautines organizacijas.

7. Prašymai pateikiami raštu arba, esant galimybei, bet kokiomis priemonėmis, kuriomis galima padaryti rašytinę kopiją prašomajai Šaliai priimtina kalba ir tokiomis sąlygomis, kuriomis Šalis galėtų nustatyti autentiškumą. Kiekviena Šalis, prisijungdama prie šio Protokolo, jį priimdama, patvirtindama, oficialiai patvirtindama arba ratifikuodama, praneša Konvencijos sekretoriato pirmininkui apie jai priimtiną kalbą ar kalbas. Skubiais atvejais ir Šalims sutikus, prašymai gali būti pateikiami žodžiu, tačiau jie turi būti nedelsiant patvirtinti raštu.

8. Savitarpio teisinės pagalbos prašyme nurodoma:

a) prašymą pateikiančios institucijos pavadinimas;

b) tyrimo, baudžiamojo persekiojimo ar teisminio nagrinėjimo, su kuriuo susijęs prašymas, dalykas ir pobūdis, taip pat tyrimą, baudžiamąjį persekiojimą ar teisminį nagrinėjimą atliekančios institucijos pavadinimas;

c) atitinkamų faktų aprašymas, išskyrus susijusiuosius su prašymais įteikti teismo dokumentus;

d) prašomos pagalbos apibūdinimas ir bet kokios konkrečios procedūros, kurios prašančiosios Šalies pageidavimu reikia laikytis, aprašymas;

e) esant galimybei, informacija apie kiekvieno susijusio asmens tapatybę, buvimo vietą ir pilietybę;

f) tikslas, kuriuo siekiama gauti įrodymus, informaciją ar skatinti imtis veiksmų, ir

g) su nusikaltimu ir už jį skiriama bausme susijusios nacionalinės teisės nuostatos.

9. Prašomoji valstybė gali prašyti papildomos informacijos, jei ši informacija atrodo būtina prašymui vykdyti pagal jos nacionalinę teisę arba jeigu tokia informacija gali padėti vykdyti tokį prašymą.

10. Prašymas vykdomas pagal prašomosios valstybės nacionalinę teisę tiek, kiek tai neprieštarauja prašomosios Šalies nacionalinei teisei ir, esant galimybei, pagal prašyme nurodytas procedūras.

11. Prašančioji Šalis be išankstinio prašomosios Šalies sutikimo neperduoda ir nenaudoja prašomosios Šalies suteiktos informacijos ar įrodymų kitiems tyrimo, baudžiamojo persekiojimo ar teisminio nagrinėjimo tikslams, išskyrus nurodytuosius prašyme. Jokia šios dalies nuostata netrukdo prašančiajai Šaliai procesinių veiksmų metu atskleisti kaltinamąjį išteisinančios informacijos ar įrodymų. Šiuo atveju prašančioji Šalis, prieš atskleisdama informaciją ar įrodymus, apie tai praneša prašomajai Šaliai, ir, jeigu prašoma, konsultuojasi su prašomąja Šalimi. Jei išimtiniu atveju neįmanoma pranešti iš anksto, prašančioji Šalis nedelsdama informuoja apie tai prašančiąją Šalį.

12. Prašančioji Šalis gali prašyti, kad prašomoji Šalis išlaikytų prašymo pateikimą ir jo turinį paslaptyje tiek, kiek dėl to netrukdoma vykdyti prašymą. Jei prašomoji Šalis negali laikytis konfidencialumo reikalavimo, ji nedelsdama informuoja apie tai prašančiąją Šalį.

13. Kai tik įmanoma ir tinkama pagal pagrindinius nacionalinės teisės principus, jei koks nors asmuo yra kurios nors Šalies teritorijoje ir turi būti kitos Šalies teisminių institucijų išklausytas kaip liudytojas ar ekspertas, pirmoji Šalis kitos prašymu gali leisti apklausti jį vaizdo konferencijoje, jei neįmanoma ar nepageidautina tam asmeniui pasirodyti prašančiosios Šalies teritorijoje. Šalys gali susitarti, kad asmenį išklausys prašančiosios Šalies teisminė institucija dalyvaujant prašomosios Šalies teisminės institucijos atstovams.

14. Teikti savitarpio teisinę pagalbą gali būti atsisakyta, jeigu:

a) prašymas pateiktas nesilaikant šio straipsnio nuostatų;

b) prašomosios Šalies manymu, vykdant tokį prašymą gali būti pakenkta jos suverenumui, saugumui, *ordre public* ar kitiems esminiams interesams;

c) pagal prašomosios Šalies nacionalinę teisę būtų draudžiama jos institucijoms atlikti būtinus veiksmus dėl bet kokio panašaus nusikaltimo, jei toks nusikaltimas pagal jos pačios jurisdikciją būtų tyrimo, baudžiamojo persekiojimo ar teisminio nagrinėjimo objektas;

d) prašymas yra susijęs su nusikaltimu, už kurį prašomojoje Šalyje skiriama maksimali laisvės atėmimo arba kitokio laisvės suvaržymo bausmė yra trumpesnė nei dveji metai, arba jeigu vykdant prašomosios Šalies teismo sprendimą teikiant pagalbą atsirastų neproporcinga našta jos ištekliams, palyginti su nusikaltimo sunkumu, arba

e) prašymo vykdymas prieštarautų prašomosios Šalies teisinės sistemai, susijusiai su savitarpio teisine pagalba.

15. Kiekvienu atveju, kai atsisakoma teikti savitarpio teisinę pagalbą nurodomos tokio atsisakymo priežastys.

16. Šalis pagal šį straipsnį negali atsisakyti teikti savitarpio teisinės pagalbos remdamasi tik banko paslapties išsaugojimu.

17. Šalys negali atsisakyti teikti savitarpio teisinės pagalbos remdamosi tik tuo, kad nusikaltimas laikomas susijusiu ir su mokesčiais.

18. Šalys gali atsisakyti teikti savitarpio teisinę pagalbą pagal šį straipsnį, jei nėra abipusio

baudžiamumo. Tačiau prašomoji Šalis, kai mano, kad tai yra tinkama, gali teikti pagalbą tiek, kiek nusprendžia ją teikti savo nuožiūra, nepaisant to, ar veiksmai pagal prašomosios Šalies nacionalinę teisę būtų prilyginami nusikaltimui.

19. Prašomoji Šalis kuo greičiau įvykdo savitarpio teisinės pagalbos prašymą ir kuo labiau atsižvelgia į prašančiosios Šalies nurodytus ir, pageidautina, jos pačios prašyme pagrįstus terminus. Prašomoji Šalis atsako į pagrįstus prašančiosios Šalies prašymus pranešti apie pažangą, padarytą nagrinėjant prašymą. Prašančioji Šalis nedelsdama praneša prašomajai Šaliai, kai prašomos pagalbos nebereikia.

20. Prašomoji Šalis gali atidėti savitarpio teisinės pagalbos teikimą, jeigu ją teikiant būtų trukdoma jos atliekamam tyrimui, baudžiamajam persekiojimui arba teisminiam nagrinėjimui.

21. Prieš pagal 14 dalį atsisakydama vykdyti prašymą arba pagal 20 dalį atidėdama jo vykdymą, prašomoji Šalis tariasi su prašančiąja Šalimi, kad apsvarstytų galimybę vykdyti prašymą tokiais terminais ir tokiomis sąlygomis, kokias ji laiko būtinomis. Jei prašančioji Šalis sutinka priimti pagalbą tomis sąlygomis, ji jų laikosi.

22. Įprastas išlaidas, susijusias su prašymo vykdymu, apmoka prašomoji Šalis, jeigu susijusios Šalys nesusitaria kitaip. Jei prašymo įvykdymas yra arba bus susijęs su didelėmis ar ypatingomis išlaidomis, Šalys tariasi, kad nustatytų, kokiais terminais ir kokiomis sąlygomis prašymas bus įvykdytas ir kokia tvarka bus apmokamos išlaidos.

23. Prašomoji Šalis, gavusi prašymą:

a) pateikia prašančiajai Šaliai savo turimų vyriausybės raštų, dokumentų ar informacijos, kurie pagal jos nacionalinę teisę yra skirti viešam naudojimui, kopijas ir

b) gali savo nuožiūra arba savo nustatytomis sąlygomis, kurias laiko tinkamomis, pateikti prašančiajai Šaliai visų ar dalies turimų vyriausybės raštų, dokumentų ar informacijos, kurie pagal jos nacionalinę teisę nėra skirti viešam naudojimui, kopijas.

24. Šalys prireikus svarsto galimybę sudaryti dvišalius ar daugiašalius susitarimus arba sutartis, kurie atitiktų šio straipsnio tikslus, užtikrintų jo įgyvendinimą ar išplėstų jo nuostatas.

30 straipsnis

Ekstradicija

1. Šis straipsnis taikomas pagal šio Protokolo 14 straipsnį nustatytoms nusikalstamoms veikoms, kai:

a) asmuo, kurį prašoma išduoti, yra prašomosios Šalies teritorijoje;

b) už nusikalstamą veiką, dėl kurios siekiama išduoti asmenį, yra baudžiama pagal prašančiosios Šalies ir prašomosios Šalies nacionalinę teisę, ir

c) už nusikaltimą skiriama ne mažiau kaip ketverių metų laisvės atėmimo arba kitokio laisvės suvaržymo bausmė, arba griežtesnė bausmė, arba trumpesnė bausmė, dėl kurio atitinkamos Šalys susitarė pagal dvišales ir daugiašales sutartis arba kitus tarptautinius susitarimus.

2. Tariama, kad asmuo gali būti išduodamas dėl kiekvieno nusikaltimo, kuriam pagal bet kurią tarp Šalių sudarytą ekstradicijos sutartį taikomas šis straipsnis. Šalys įsipareigoja kiekvienoje ekstradicijos sutartyje, kuri bus tarp jų sudaryta, numatyti tokius nusikaltimus, dėl kurių asmuo gali būti išduodamas.

3. Jei Šalis, ekstradiciją siejanti su sutartimi, gauna prašymą dėl ekstradicijos iš kitos Šalies, su kuria ji nėra sudariusi ekstradicijos sutarties, ji gali laikyti šį Protokolą teisiniu pagrindu ekstradicijai dėl bet kurios nusikalstamos veikos, kuriai taikomas šis straipsnis.

4. Šalys, nesiejančios ekstradicijos su sudaryta sutartimi, pripažįsta nusikalstamas veikas, kurioms taikomas šis straipsnis, nusikaltimais, dėl kurių asmuo gali būti išduodamas.

5. Ekstradicija vykdoma prašomosios Šalies nacionalinėje teisėje nustatytomis sąlygomis arba pagal taikytinas ekstradicijos sutartis, įskaitant, *inter alia*, sąlygas, susijusias su minimalios bausmės reikalavimu ekstradicijai, ir pagrindus, dėl kurių prašomoji Šalis gali atsisakyti išduoti asmenį.

6. Šalys pagal savo nacionalinę teisę siekia paspartinti ekstradicijos procedūras ir supaprastinti įrodymų rinkimo reikalavimus, susijusius su bet kokiais nusikaltimais, kuriems taikomas šis straipsnis.

7. Jei Šalis, kurios teritorijoje aptinkamas kaltinamasis, neišduoda nusikalstamos veikos, kuriai taikomas šis straipsnis, kaltininko tik todėl, kad jis yra jos pilietis, ji ekstradicijos siekiančios Šalies prašymu privalo nepagrįstai nedelsdama perduoti bylą savo kompetentingoms institucijoms baudžiamajam persekiojimui vykdyti. Šios institucijos priima sprendimą ir vykdo procesinius veiksmus taip pat, kaip ir dėl bet kokio kito panašaus nusikaltimo pagal tos Šalies nacionalinę teisę. Suinteresuotosios Šalys bendradarbiauja, ypač procesiniais ir įrodymų rinkimo klausimais, siekdamos užtikrinti tokio persekiojimo veiksmingumą.

8. Kiekvieną kartą, kai Šaliai pagal jos nacionalinės teisės aktus leidžiama išduoti ar kitaip perduoti kurį nors savo pilietį tik su sąlyga, kad tas asmuo bus grąžintas į tą Šalį atlikti jam teismo arba pasibaigus kitokioms procedūroms paskirtos bausmės, dėl kurios buvo siekiama asmens ekstradicijos ar perdavimo, ir kad Šalis ir to asmens ekstradicijos siekianti Šalis sutinka su šiuo pasirinkimu ir kitomis, jų nuomone, tinkamomis sąlygomis, tokia ekstradicija ar perdavimas su sąlyga yra pakankamas pagrindas įvykdyti šio straipsnio 7 dalyje nustatytą įsipareigojimą.

9. Jeigu atsisakoma išduoti asmenį, kurio ekstradicijos prašoma siekiant įvykdyti nuosprendį, kadangi tas asmuo yra prašomosios Šalies pilietis, prašomoji Šalis, jei tai numatyta jos nacionalinėje teisėje ir jei tai neprieštarauja tokios teisės nuostatoms, gavusi prašančiosios Šalies prašymą, svarsto, ar vykdyti nuosprendį, priimtą pagal prašančiosios Šalies nacionalinę teisę, arba likusią nuosprendžio dalį.

10. Kiekvienam asmeniui, kurio atžvilgiu vykdomi procesiniai veiksmai dėl bet kurios nusikalstamos veikos, kuriai taikomas šis straipsnis, garantuojamas teisingas elgesys visais procesinių veiksmų etapais, įskaitant visas Šalies, kurios teritorijoje asmuo yra, nacionalinės teisės nustatytas teises ir garantijas.

11. Nė viena šio Protokolo nuostata negali būti aiškinama kaip nustatanti pareigą išduoti, jei prašomoji Šalis turi pakankamai pagrindo manyti, kad prašymas pateiktas siekiant vykdyti asmens baudžiamąjį persekiojimą arba jį nubausti dėl jo lyties, rasės, religijos, pilietybės, kilmės ar politinių įsitikinimų arba kad tokį prašymą patenkinus dėl vienos iš minėtų priežasčių būtų pakenkta to asmens padėčiai.

12. Šalys negali atsisakyti patenkinti prašymo dėl ekstradicijos tik dėl to, kad nusikaltimas taip pat laikomas susijusiu su mokesčiais.

13. Prieš atsisakydama išduoti asmenį, prašomoji Šalis, kai tinkama, konsultuojasi su prašančiąja Šalimi, kad suteiktų jai pakankamai galimybių išdėstyti savo nuomonę ir pateikti jos motyvus pagrindžiančią informaciją.

14. Šalys siekia sudaryti dvišalius ar daugiašalius susitarimus arba sutartis dėl ekstradicijos vykdymo arba jos veiksmingumo padidinimo. Jei Šalys yra įsipareigojusios laikytis sudarytos ekstradicijos sutarties arba tarpvyriausybinio susitarimo, taikomos atitinkamos tos sutarties arba tarpvyriausybinio susitarimo nuostatos, nebent Šalys susitaria vietoj jų taikyti šio straipsnio 1–13 dalis.

31 straipsnis

Ekstradicijos užtikrinimo priemonės

1. Prašomoji Šalis, įsitikinusi, kad dėl neatidėliotinų aplinkybių tai yra pateisinama, ir gavusi prašančiosios šalies prašymą, pagal savo nacionalinę teisę ir ekstradicijos sutartis gali suimti asmenį, kurį prašoma išduoti ir kuris yra jos teritorijoje, arba imtis kitų tinkamų priemonių jo dalyvavimui ekstradicijos procedūroje užtikrinti.

2. Apie priemones, kurių imtasi pagal 1 dalį, laikantis nacionalinės teisės ir nedelsiant pranešama prašančiajai Šaliai.

3. Kiekvienam asmeniui, kurio atžvilgiu taikomos 1 dalyje nurodytos priemonės, suteikiama teisė:

a) nedelsiant susisiekti su artimiausiu tinkamu valstybės, kurios pilietis jis yra, arba, jeigu jis yra asmuo be pilietybės, valstybės, kurios teritorijoje yra nuolatinė gyvenamoji vieta, atstovu, ir

b) į tos valstybės atstovo apsilankymą pas jį.

VI DALIS. ATASKAITOS

32 straipsnis

Ataskaitos ir keitimasis informacija

1. Kiekviena Šalis per Konvencijos sekretoriatą teikia Šalių susitikimui periodines šio Protokolo įgyvendinimo ataskaitas.

2. Tokių ataskaitų forma ir turinys nustatomas Šalių susitikime. Šios ataskaitos yra sudedamoji PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos ataskaitos teikimo priemonės dalis.

3. Nustatant šio straipsnio 1 dalyje nurodytų periodinių ataskaitų turinį, *inter alia*, atsižvelgiama į:

a) informaciją apie įstatymuose nustatytas, vykdomąsias, administracines ir kitas priemones šiam Protokolui įgyvendinti;

b) prireikus – informaciją apie bet kokius sunkumus ar kliūtis, su kuriomis susidurta įgyvendinant šį Protokolą, ir apie priemones šioms kliūtims įveikti;

c) prireikus – informaciją apie suteiktą, gautą ar prašomą finansinę ir techninę pagalbą, skirtą neteisėtai prekybai tabako gaminiais panaikinti, ir

d) 20 straipsnyje nurodytą informaciją.

Tais atvejais, kai susiję duomenys yra surenkami teikiant ataskaitas Šalių konferencijoje, Šalių susitikime šios funkcijos neturi būti dubliuojamos.

4. Pagal 33 ir 36 straipsnius Šalių susitikime besivystančių ir pereinamosios ekonomikos Šalių prašymu svarstoma, kokiomis priemonėmis joms galima padėti įvykdyti įsipareigojimus pagal šį straipsnį.

5. Informacijai, kuri nurodoma pagal šį straipsnį teikiamose ataskaitose, taikomos nacionalinės teisės nuostatos, reglamentuojančios konfidencialumą ir privatumą. Šalys abipusiu susitarimu saugo bet kokią konfidencialią informaciją, kuri nurodoma ataskaitose arba kuria keičiamasi.

VII DALIS. INSTITUCINĖ SISTEMA IR FINANSINIAI IŠTEKLIAI

33 straipsnis

Šalių susitikimas

1. Šiuo Protokolu įsteigiamas Šalių susitikimas. Pirmąją susitikimo sesiją įsigaliojus šiam Protokolui Konvencijos sekretoriatas šaukia prieš pat kitą Šalių konferencijos eilinę sesiją arba iš karto po jos.

2. Vėliau Konvencijos sekretoriatas eilines Šalių susitikimo sesijas šaukia prieš pat eilines Šalių konferencijos sesijas arba iš karto po jų.

3. Neeilinės Šalių susitikimo sesijos šaukiamos tuomet, kai susitikime nusprendžiama, kad tai reikalinga, arba bet kurios Šalies rašytiniu prašymu, jei per šešis mėnesius nuo tos dienos, kai Konvencijos sekretoriatas joms perduoda prašymą, jam pritaria bent vienas trečdalis Šalių.

4. Šalių susitikime, išskyrus atvejus, kai susitikime nusprendžiama kitaip, *mutatis mutandis* taikomos PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos Šalių konferencijos darbo tvarkos taisyklės ir finansinės taisyklės.

5. Šalių susitikime nuolat atliekama Protokolo įgyvendinimo eigos peržiūra ir priimami sprendimai, padedantys skatinti jo veiksmingą įgyvendinimą.

6. Šalių susitikime priimamas sprendimas dėl Protokolo Šalių savanoriškai nustatyto įnašo, skirto šio Protokolo įgyvendinimui užtikrinti, dydžio ir mokėjimo tvarkos, taip pat dėl kitų išteklių, kuriuos galima panaudoti jo įgyvendinimui.

7. Kiekvienoje eilinėje Šalių susitikimo sesijoje bendru sutarimu patvirtinamas finansinio laikotarpio, kuris trunka iki kitos eilinės sesijos, biudžetas ir darbo planas, kuris skiriasi nuo PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos biudžeto ir darbo plano.

34 straipsnis

Sekretoriatas

1. Konvencijos sekretoriatas yra ir šio Protokolo sekretoriatas.

2. Konvencijos sekretoriato funkcijos, kiek tai susiję su jo, kaip šio Protokolo sekretoriato, funkcijomis, yra šios:

a) rengti Šalių susitikimo ir visų jo pagalbinių padalinių, įskaitant darbo grupes ir kitus Šalių susitikime nustatytas įstaigas, sesijas ir teikti jiems reikalingas paslaugas;

b) prireikus gauti, analizuoti, perduoti ir teikti suinteresuotosioms Šalims ir Šalių susitikimui informaciją apie pagal šį Protokolą gautas ataskaitas ir padėti Šalims keistis informacija;

c) Šalių, visų pirma besivystančių ir pereinamosios ekonomikos Šalių, prašymu teikti joms paramą rengiant, perduodant informaciją ir ja keičiantis, kai to reikalaujama pagal šio Protokolo nuostatas, ir padėti nustatyti galimus išteklius, kurie palengvintų šiame Protokole nustatytų įpareigojimų vykdymą;

d) rengti ataskaitas apie savo veiklą pagal šį Protokolą vadovaujant Šalių susitikimui ir teikti šias ataskaitas susitikime;

e) vadovaujant Šalių susitikimui užtikrinti būtiną koordinavimą su kompetentingomis tarptautinėmis ir regioninėms tarpvyriausybinėmis organizacijomis ir kitomis įstaigomis;

f) vadovaujant Šalių susitikimui sudaryti tokius administracinius arba teisinius susitarimus, kokių gali reikėti su sekretoriatu susijusioms funkcijoms pagal šį Protokolą veiksmingai įgyvendinti;

g) gauti ir peržiūrėti tarpvyriausybinių ir nevyriausybinių organizacijų, norinčių, kad joms Šalių susitikime būtų suteiktas stebėtojų statusas, prašymus, kartu užtikrinti, kad šios organizacijos neturėtų ryšių su tabako pramone, ir pateikti peržiūrėtus prašymus svarstyti Šalių susitikime, ir

h) atlikti kitas šiame Protokole nurodytas sekretoriato funkcijas, taip pat Šalių susitikime jam pavestas funkcijas.

35 straipsnis

Šalių susitikimo ir tarpvyriausybinių organizacijų tarpusavio ryšiai

Kad užtikrintų techninį ir finansinį bendradarbiavimą siekiant šio Protokolo tikslo, Šalių susitikimuose kompetentingų tarptautinių ir regioninių tarpvyriausybinių organizacijų, įskaitant finansų ir plėtros įstaigas, gali būti prašoma bendradarbiauti.

36 straipsnis

Finansiniai ištekliai

1. Šalys pripažįsta, kad siekiant šio Protokolo tikslo svarbus vaidmuo tenka finansiniams ištekliams, taip pat pripažįsta PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos 26 straipsnio svarbą siekiant Konvencijos tikslų.

2. Kiekviena Šalis pagal savo nacionalinius planus, prioritetus ir programas finansiškai remia savo nacionalinę veiklą, kuria siekiama šio Protokolo tikslo.

3. Šalys, kai tinkama, skatina pasinaudoti dvišaliais, regioniniais, subregioniniais ir kitais daugiašaliais kanalais besivystančių ir pereinamosios ekonomikos Šalių finansavimo pajėgumams stiprinti, kad būtų pasiekti šio Protokolo tikslai.

4. Nepažeidžiant 18 straipsnio, Šalys yra skatinamos, kai tinkama, pagal nacionalinius įstatymus ir vykdomą politiką panaudoti konfiskuotas pajamas, gautas iš neteisėtos prekybos tabaku, tabako gaminiais ir gamybos įranga, šiame Protokole nustatytiems tikslams siekti.

5. Šalys, kurioms atstovaujama atitinkamose regioninėse ir tarptautinėse tarpvyriausybinėse organizacijose, finansų ir plėtros įstaigose, skatina jas teikti finansinę paramą besivystančioms ir pereinamosios ekonomikos Šalims, kuri padėtų joms vykdyti savo įsipareigojimus pagal šį Protokolą neapribojant teisių dalyvauti šiose organizacijose.

6. Šalys sutaria, kad:

a) siekiant padėti Šalims vykdyti savo įsipareigojimus pagal šį Protokolą, visi svarbūs galimi ir esami ištekliai, susiję su šio Protokolo tikslu, turėtų būti mobilizuoti ir panaudoti visų Šalių, ypač besivystančių ir pereinamosios ekonomikos Šalių, naudai, ir

b) Konvencijos sekretoriatas besivystančių ir pereinamosios ekonomikos Šalių prašymu pataria joms esamų finansavimo šaltinių klausimais, kad padėtų joms vykdyti savo įsipareigojimus pagal šį Protokolą.

7. Šalys gali prašyti, kad tabako pramonės įmonės visas su Šalies įsipareigojimų siekiant šio Protokolo tikslų vykdymu susijusias išlaidas padengtų pagal PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos 5 straipsnio 3 dalį.

8. Šalys pagal savo nacionalinę teisę stengiasi užtikrinti Protokolo įgyvendinimo finansavimą savo lėšomis, įskaitant tabako gaminių apmokestinimą ir kitokius mokesčius.

VIII DALIS. GINČŲ SPRENDIMAS

37 straipsnis

Ginčų sprendimas

Šalių ginčai dėl šio Protokolo aiškinimo ar taikymo sprendžiami pagal PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos 27 straipsnį.

IX DALIS. PROTOKOLO KEITIMAS

38 straipsnis

Protokolo pakeitimai

1. Bet kuri Šalis gali siūlyti šio Protokolo pakeitimus.

2. Šio Protokolo pakeitimai svarstomi ir tvirtinami Šalių susitikime. Kiekvieno pasiūlyto šio Protokolo pakeitimo tekstą Konvencijos sekretoriatas perduoda Šalims likus ne mažiau kaip šešiems mėnesiams iki sesijos, kurioje siūloma jį patvirtinti. Apie kiekvieną patvirtintą šio Protokolo pakeitimą Konvencijos sekretoriatas praneša šį Protokolą pasirašiusioms Šalims ir informuoja apie tai depozitarą.

3. Šalys visokeriopai siekia bendro sutarimo dėl bet kokio siūlomo šio Protokolo pakeitimo. Jei padaryta visa, kas įmanoma, siekiant bendro sutarimo, bet jis nepasiekiamas, blogiausiu atveju pakeitimas patvirtinamas sesijoje dalyvaujančių ir balsuojančių Šalių trijų ketvirtadalių balsų dauguma. Šiame straipsnyje minimos dalyvaujančios ir balsuojančios Šalys – tai Šalys, kurios dalyvauja susitikime ir balsuoja teigiamai arba neigiamai. Apie kiekvieną patvirtintą pakeitimą Konvencijos sekretoriatas praneša depozitarui, kuris jį siunčia visoms Šalims priimti.

4. Pakeitimo priėmimo dokumentai deponuojami depozitarui. Pakeitimas, patvirtintas pagal šio straipsnio 3 dalį, jį priėmusiose Šalyse įsigalioja devyniasdešimtą dieną nuo tos dienos, kai depozitaras bent iš dviejų trečdalių Šalių gauna pakeitimo priėmimo dokumentus.

5. Visose kitose Šalyse pakeitimas įsigalioja 90-tą dieną nuo tos dienos, kurią atitinkama Šalis depozitarui deponuoja minėto pakeitimo priėmimo dokumentą.

39 straipsnis

Protokolo priedų tvirtinimas ir pakeitimai

1. Kiekviena Šalis gali teikti pasiūlymus dėl šio Protokolo priedų ir šio Protokolo priedų pakeitimo.

2. Prieduose pateikiami tik sąrašai, formos ir kita su procedūriniais, moksliniais, techniniais ar

administraciniais klausimais susijusi aprašomoji medžiaga.

3. Šio Protokolo priedai ir jų pakeitimai siūlomi, tvirtinami ir įsigalioja 38 straipsnyje nustatyta tvarka.

X DALIS. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

40 straipsnis

Išlygos

Šiam Protokolui netaikomos jokios išlygos.

41 straipsnis

Pasitraukimas iš Protokolo

1. Praėjus dvejiems metams nuo tos dienos, kai šis Protokolas įsigaliojo kuriai nors Šaliai, ši Šalis bet kuriuo metu, pateikusi depozitarui pranešimą raštu, gali pasitraukti iš šio Protokolo.

2. Kiekvienas toks pasitraukimas įsigalioja praėjus vieniems metams nuo tos dienos, kai depozitaras gauna pranešimą apie pasitraukimą, arba vėlesnę dieną, kuri gali būti nurodyta pranešime dėl pasitraukimo.

3. Kiekviena Šalis, kuri pasitraukia iš PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos, laikoma pasitraukusia ir iš šio Protokolo tuo metu, kai įsigalioja jos pasitraukimas iš PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos.

42 straipsnis

Balsavimo teisė

1. Išskyrus šio straipsnio 2 dalyje numatytus atvejus, kiekviena šio Protokolo Šalis turi vieną balsą.

2. Regioninės ekonominės integracijos organizacijos, pagal savo kompetenciją įgyvendindamos savo balso teisę, turi tiek balsų, kiek jų valstybių narių yra šio Protokolo Šalys. Tokia organizacija nesinaudoja balso teise, jei savo balso teise naudojasi kuri nors iš ją sudarančių valstybių, ir atvirkščiai.

43 straipsnis

Pasirašymas

Šis Protokolas pateikiamas pasirašyti visoms PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos Šalims nuo 2013 m. sausio 10 d. iki 11 d. Pasaulio sveikatos organizacijos būstinėje Ženevoje, o vėliau – iki 2014 m. sausio 9 d. Jungtinių Tautų būstinėje Niujorke.

44 straipsnis

Ratifikavimas, priėmimas, patvirtinimas, oficialus patvirtinimas arba prisijungimas

1. Šį Protokolą valstybės ratifikuoja, priima, patvirtina arba prie jo prisijungia, o regioninės ekonominės integracijos organizacijos, kurios yra PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos Šalys, jį oficialiai patvirtina arba prisijungia prie jo. Prie Protokolo galima prisijungti jau kitą dieną po to, kai baigiama jį pasirašyti. Ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo, oficialaus patvirtinimo arba prisijungimo dokumentai deponuojami depozitarui.

2. Kiekviena regioninės ekonominės integracijos organizacija, kuri tampa Protokolo Šalimi, kai nė viena šiai organizacijai priklausanti valstybė narė nėra Protokolo Šalis, privalo laikytis visų įsipareigojimų pagal šį Protokolą. Jei viena ar kelios tokiai organizacijai priklausančios valstybės narės yra Protokolo Šalys, organizacija ir jos valstybės narės sprendžia dėl savo atsakomybės vykdant įsipareigojimus pagal šį Protokolą. Tokiais atvejais organizacija ir jai priklausančios valstybės narės neturi teisės vienu metu naudotis teisėmis pagal šį Protokolą.

3. Savo oficialaus patvirtinimo arba prisijungimo dokumentuose regioninės ekonominės integracijos organizacijos pareiškimu nustato savo kompetencijos ribas šio Protokolo reglamentuojamais klausimais. Šios organizacijos taip pat praneša depozitarui apie esminius savo kompetencijos ribų pakeitimus, o šis savo ruožtu apie tai praneša Protokolo Šalims.

45 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Šis Protokolas įsigalioja 90-tą dieną nuo tos dienos, kurią depozitarui deponuojamas 40-asis ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo, oficialaus patvirtinimo ar prisijungimo dokumentas.

2. Kiekvienai PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos Šaliai, kuri ratifikuoja, priima, patvirtina ar oficialiai patvirtina šį Protokolą arba prie jo prisijungia, kai įvykdo šio straipsnio 1 dalyje nurodytas įsigaliojimo sąlygas, Protokolas įsigalioja devyniasdešimtą dieną nuo tos dienos, kurią valstybė deponuoja savo ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo, prisijungimo arba oficialaus patvirtinimo dokumentą.

3. Taikant šį straipsnį, bet koks dokumentas, kurį deponuoja regioninė ekonominės integracijos organizacija, nepriskaičiuojamas kaip papildomas dokumentas prie tų dokumentų, kuriuos deponuoja tai organizacijai priklausančios valstybės.

46 straipsnis

Depozitaras

Šio Protokolo depozitaras yra Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius.

47 straipsnis

Autentiški tekstai

Šio Protokolo originalas, kurio tekstai arabų, anglų, ispanų, kinų, prancūzų ir rusų kalbomis yra autentiški, deponuojamas Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui.